

OMGEVINGSVISIE REUSEL-DE MIERDEN

Opbrengst “in gesprek met”:

- enquête inwoners
- gesprekken inwoners kernen
- gesprek ketenpartners/belangorganisaties

RHO ADVISEURS

DATUM 23 april 2026

PROJECT Omgevingsvisie Reusel-De Mierden

**OPDRACHTGE-
VER** Gemeente Reusel-De Mierden

AUTEUR Kernteam Omgevingsvisie

INHOUD

1. Inleiding	4
1.1 Waarom een omgevingsvisie?	4
1.2 Wat komt er in de omgevingsvisie 2040?	4
1.3 Waar staan we nu?	4
1.4 Wat staat er in deze notitie?	6
1.5 Vervolg	6
2. Opbrengst enquête inwoners	7
3. Opbrengst gesprek met inwoners Hooge Mierde	16
4. Opbrengst gesprek met inwoners Hulsel	24
5. Opbrengst gesprek met inwoners Reusel	32
6. Opbrengst gesprek met inwoners Lage Mierde	42
7. Opbrengst gesprek met ketenpartners/belangengroepen	53

1. INLEIDING

1.1 *Waarom een omgevingsvisie?*

De wereld om ons heen verandert. Denk aan klimaatverandering, woningbouw, energie, natuur, verkeer en gezondheid. Om goed voorbereid te zijn op de toekomst, maakt elke gemeente een omgevingsvisie. Dat is een plan voor hoe de gemeente er in de toekomst uit moet zien. Het gaat over alles wat je buiten ziet en gebruikt: huizen, wegen, water, natuur, lucht, bodem en de openbare ruimte.

De nieuwe omgevingsvisie wordt een gezamenlijke blik op onze toekomst. Een toekomst waarin wonen, werken, recreatie, natuur en voorzieningen in balans zijn en waarin onze kernen en het buitengebied zich op een duurzame manier kunnen blijven ontwikkelen.

Volgens de Omgevingswet moet elke gemeente zo'n visie maken. Maar dat doen we niet alleen omdat het moet. De gemeente ziet dit als een kans om samenhang aan te brengen in plannen en beleid voor de komende jaren. We bouwen voort op de Ontwikkelstrategie De Kempen. Die is gemaakt met de andere Kempengemeenten. Daarin staan gezamenlijke keuzes voor de regio.

Onze omgevingsvisie gebruikt die strategie als basis en laat zien welke keuzes wij als gemeente maken. Om die keuzes goed te maken, voert de gemeente het gesprek met verschillende partijen, zoals maatschappelijke organisaties, inwoners, ondernemers en instellingen.

1.2 *Wat komt er in de omgevingsvisie 2040?*

In de visie staan onze plannen en doelen tot 2040. Deze passen bij wat belangrijk is voor onze gemeente. Bijvoorbeeld:

- Wonen: genoeg woningen die duurzaam en betaalbaar zijn, in een fijne buurt met groen;
- Duurzaamheid en klimaat: meer groene energie, bescherming tegen hitte of wateroverlast, en aandacht voor natuur;
- Mobiliteit: veilige wegen, goede verbindingen, en ruimte voor fietsers en voetgangers;
- Gezondheid en welzijn: een gezonde leefomgeving waarin iedereen prettig kan leven;
- Economie en werk: ruimte voor bedrijven, innovatie en werkplekken dichtbij huis.

De visie is een kompas voor de toekomst. Zo zorgen we dat plannen goed op elkaar aansluiten.

1.3 *Waar staan we nu?*

Het opstellen van de omgevingsvisie doen we in vier stappen.

IN VIER STAPPEN	SAMEN MET:
1 bepalen van de uitgangspositie	ambtelijke organisatie, college, raad
2A IN GESPREK	de kernen, ketenpartners/belangenorganisaties
	ambtelijke organisatie, college, raad
2B keuzes maken in Koers op Hoofdlijnen	ambtelijke organisatie, college, raad
3 vertalen naar de ontwerp omgevingsvisie	ambtelijke organisatie, college, raad
4 vaststelling omgevingsvisie	iedereen (zienswijzen), college, raad

---

Stap 1: Uitgangspositie

Voor de omgevingsvisie zijn een aantal keuzes al gemaakt. In de **Uitgangspositie Omgevingsvisie Reusel-De Mierden** kun je lezen waar we nu staan. We gaan in dat document kort in op onze identiteit en kernkwaliteiten, onze rol en kansen in de regio, onze maatschappelijke opgaven en onze (beleids-)uitgangspunten. Ook staat hierin de opbrengst van de ophaalfase en de verschillende overleggen die al hebben plaatsgevonden. Daaruit blijkt wat de deelnemers aan die gesprekken belangrijk vinden.

We houden rekening met:

- De Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040.
- De Verkenning woningbouwlocaties (zoekgebieden wonen).
- Bestemmingsplan Buitengebied.
- De vorige omgevingsvisie.

We hebben oog voor onze identiteit en de unieke kenmerken van het gebied: de combinatie van landbouw, natuur en recreatie, de rust en ruimte in vier kernen, de sterke gemeenschapszin, de ligging in de grensregio nabij steden als Tilburg, Eindhoven en Turnhout.

Tegelijk liggen er belangrijke opgaven, zoals:

- Gezondheid en veiligheid.
- Ruimte voor werk.
- Meegroeien van basisvoorzieningen.
- Een goede bereikbaarheid.
- Ruimtelijke kwaliteit.
- Aanpassen aan klimaatverandering.
- Overgang naar duurzame energie en netcongestie.
- Inclusieve samenleving: iedereen telt mee en doet mee
- Verenigingsleven, sport en cultuur.

We zetten nu de tweede stap. Daar gaat dit tussendocument over.

Stap 2A: In gesprek

De omgevingsvisie gaat over de leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven. De lokale kennis van die leefomgeving is dus belangrijk; door die met de gemeente te delen kunnen we goede keuzes maken voor een omgevingsvisie die aansluit bij wat inwoners belangrijk vinden.

We willen graag een omgevingsvisie ontwikkelen die aansluit bij wat er leeft in de samenleving, waarin inwoners zich herkennen en waar zij zich bij betrokken voelen, en die daardoor kan rekenen op breed draagvlak binnen de gemeenschap. Daarom hebben we iedereen de kans gegeven om zich uit te spreken over wat voor hen belangrijk is.

Daarom zijn we in gesprek gegaan met inwoners, samenwerkingspartners en belangenorganisaties. Dat hebben we net na de gemeenteraadsverkiezingen gedaan door:

- Een enquête voor inwoners (tussen 24 maart en 21 april 2026)
- Gesprekken te organiseren in de kern Hooge Mierde (24 maart), Hulsel (26 maart), Reusel (30 maart) en Lage Mierde (2 april);
- Een gesprek met ketenpartners en belangengroepen (9 april en een enquête voor nabranders en partijen die niet aanwezig konden zijn).

We hebben vragen gesteld aan de hand van drie overkoepelende thema's, met daaronder subthema's:

1. Groei van de kernen: woonlocaties, werklocaties, bereikbaarheid
2. De samenleving centraal: gemeenschap, duurzame toekomst, voorzieningen

3. De ontwikkeling van het landelijk gebied: natuur, recreatie, landbouw

Er zijn geen goede of foute antwoorden, het gaat om de mening van de deelnemers. Met die input kan de gemeente goede keuzes maken voor een omgevingsvisie die aansluit bij wat inwoners en belangengroepen belangrijk vinden.

Per thema hebben we meestal vrij uitgesproken denkrichtingen beschreven om de discussie te starten. Een uiteindelijke richting in de visie zal altijd een combinatie van verschillende denkrichtingen zijn. We hoorden graag welke denkrichting de deelnemers het beste bij onze gemeente vinden passen.

In de enquête voor inwoners hebben we gevraagd welke richting het meeste aanspreekt, welke het minste. Hier was ook de mogelijkheid om de keuze toe te lichten.

Bij de gesprekken in de kernen zijn de meningen zoveel mogelijk door de deelnemers zelf op geeltjes geschreven en op posters geplakt.

Bij het gesprek met de ketenpartners hebben we via een mentimeter gevraagd welke denkrichting het meeste aanspreekt en vervolgens aan de deelnemers om reacties gevraagd. Daaruit worden de nuances duidelijk.

1.4 Wat staat er in deze notitie?

In dit tussendocument zijn de meningen van de deelnemers aan de gesprekken en de enquête weergegeven:

- Hoofdstuk 2: Opbrengst enquête inwoners (in totaal 159).
- Hoofdstuk 3 tot en met 6: Opbrengst gesprekken in 4 kernen (in totaal 92 deelnemers).
- Hoofdstuk 7: Opbrengst gesprek ketenpartners/belangengroepen (33 deelnemers).

Er is in dit document verslag gedaan van alle gesprekken en de enquête. De opbrengst die in dit document is verzameld, is geen vastgesteld beleid. Het gaat om een momentopname en geeft aan wat de deelnemers aan de verschillende bijeenkomsten op dat moment belangrijk vonden.

1.5 Vervolg

Stap 2B: Koers op hoofdlijnen

Veel is al bekend, maar we kunnen als gemeente ook de richting bepalen voor wat nog niet vastligt voor de toekomst. Vanuit de langetermijnvisie is het maken van keuzes een belangrijk doel om de komende jaren richting te geven aan beleid en projecten.

De uitkomsten van de gesprekken worden openbaar (op de website). De ambtelijke organisatie en de raad delen ook hun mening over de hoofdthema's en kunnen het college hoofdlijnen meegeven voor de visie.

De opbrengst van alle gesprekken en de enquête geeft richting aan de hoofdlijnen voor de visie. Die komen in het Tussendocument "Koers op Hoofdlijnen". Na vaststelling door het college (naar verwachting net voor de zomer) wordt dat openbaar (op de website).

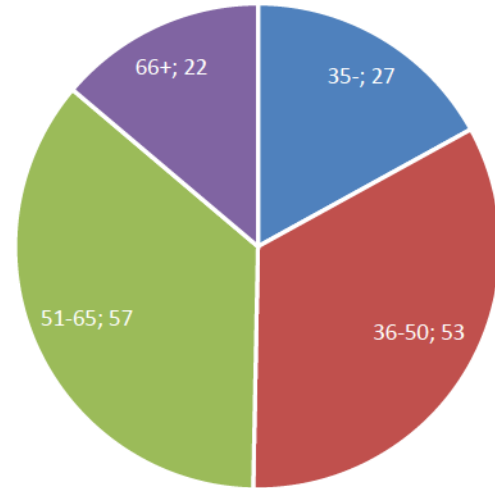
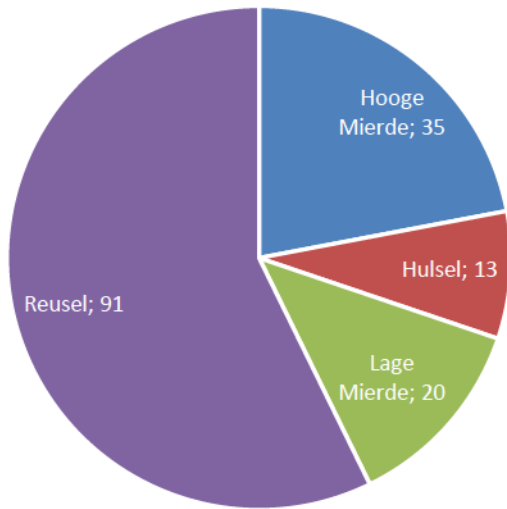
Stap 3 en 4 Ontwerp en vaststelling

Na de zomervakantie wordt de ontwerp omgevingsvisie opgesteld en ter inzage gelegd. Dan krijgt iedereen de mogelijkheid om een zienwijze in te dienen. De vaststelling door de gemeenteraad is naar verwachting eind 2026 of begin 2027.

2. OPBRENGST ENQUÊTE INWONERS

Van 24 maart tot en met 21 april 2026

Aantal: 159

Aantal reacties per kern

Aantal reacties per leeftijdsgroep

Intro

Denk mee over de toekomst van Reusel-De Mierden

De gemeente werkt aan een nieuwe omgevingsvisie: een gezamenlijke blik op onze toekomst. Een toekomst waarin wonen, werken, recreatie, natuur en voorzieningen in balans zijn en waarin onze kernen en het buitengebied zich op een duurzame manier kunnen blijven ontwikkelen.

De omgevingsvisie gaat over de leefomgeving waarin jij woont, werkt en leeft. Jouw lokale kennis van die leefomgeving is dus belangrijk; door die met ons te delen kunnen we goede keuzes maken voor een omgevingsvisie die aansluit bij wat inwoners belangrijk vinden.

Meedoen aan deze enquête is volledig anoniem en kost ongeveer 10 minuten. Er zijn geen goede of foute antwoorden, het gaat om jouw mening. We stellen vragen aan de hand van 3 overkoepelende thema's:

- Groei van de kernen;
- De samenleving centraal; en
- De ontwikkeling van het landelijk gebied.

Alvast hartelijk dank voor het delen van je kennis en mening!

Via onderstaande link kun je extra informatie over het omgevingsvisietraject vinden:

<https://www.reuseldemierden.nl/omgevingsvisie>

1 / 11 →

Groei van de kernen

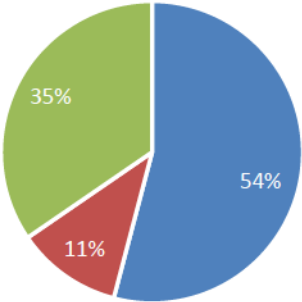
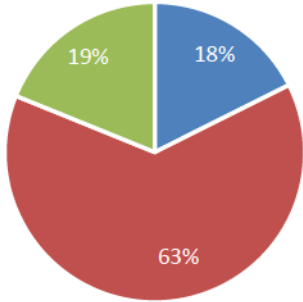
Woonlocaties

In de Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040 is bepaald dat er in de gemeente Reusel-De Mierden minimaal 950 tot maximaal 1.500 woningen worden gebouwd. De gemeenteraad zet in op 1.500 woningen en geeft ook aan dat in de kleine kernen wordt gebouwd voor de eigen behoefte met een kleine extra uitbreiding. In Reusel is ruimte voor een grote uitbreiding. Binnen de huidige grenzen van de kernen is voor een grote uitbreiding onvoldoende ruimte. Daarom heeft de raad voor de mogelijke uitbreidingslocaties in oktober 2025 de zoeklocaties vastgesteld. De vraag die overblijft is hoe we in de verschillende kernen de woningbouw willen vormgeven.

Dorps bouwen: Sluit zoveel mogelijk aan bij het dorpse wonen dat we gewend zijn; (rij)woningen met een tuintje en voldoende parkeerplek. Dat betekent dat we meer uitbreidingsruimte nodig hebben.

Intensief bouwen: Bouw compacter, zodat er zo min mogelijk open groene ruimte nodig is. Bouw ook meer appartementencomplexen en sta wat hogere bouw toe.

Leefbaar bouwen: Geef groen en water de ruimte en kijk welke ruimte er daarna over is voor woningen. Bij iedere woningbouwontwikkeling wordt ruim ingezet op groen in de openbare ruimte, groene daken, groene gevels, voldoende waterberging en biodiversiteit. Dat komt de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners ten goede. Duurzaam energiegebruik is belangrijk en de auto (parkeren) maakt (deels) plaats voor deelauto en fiets.

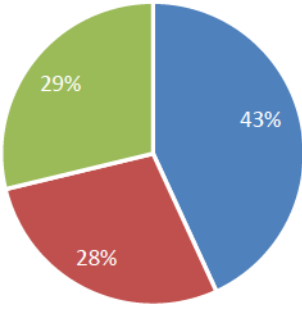
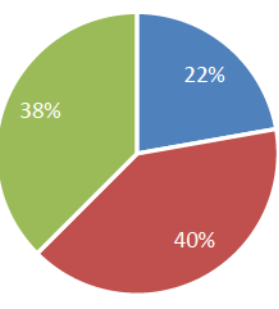
Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Welke denkrichting spreekt het minste aan?	Reacties																
Dorps bouwen <table border="1"> <caption>Data for Dorps bouwen pie chart</caption> <thead> <tr> <th>Denkrichting</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dorps bouwen</td> <td>54%</td> </tr> <tr> <td>Intensief bouwen</td> <td>11%</td> </tr> <tr> <td>Leefbaar bouwen</td> <td>35%</td> </tr> </tbody> </table>	Denkrichting	Percentage	Dorps bouwen	54%	Intensief bouwen	11%	Leefbaar bouwen	35%	Intensief bouwen <table border="1"> <caption>Data for Intensief bouwen pie chart</caption> <thead> <tr> <th>Denkrichting</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dorps bouwen</td> <td>18%</td> </tr> <tr> <td>Intensief bouwen</td> <td>63%</td> </tr> <tr> <td>Leefbaar bouwen</td> <td>19%</td> </tr> </tbody> </table>	Denkrichting	Percentage	Dorps bouwen	18%	Intensief bouwen	63%	Leefbaar bouwen	19%	De reacties benadrukken het behoud van het dorpse karakter, met woningbouw die past bij de leefbaarheid en het landschap. Belangrijke aandachtspunten zijn betaalbaarheid (met name voor starters en 1-persoonshuishoudens), een passende mix aan woningtypen (ook voor ouderen), en het beperken van grootschalige hoogbouw. Daarnaast wordt gevraagd om sterke inzet op groen/water, voorkeur voor inbreiding boven uitbreiding, en voldoende bereikbaarheid en parkeerruimte.
Denkrichting	Percentage																	
Dorps bouwen	54%																	
Intensief bouwen	11%																	
Leefbaar bouwen	35%																	
Denkrichting	Percentage																	
Dorps bouwen	18%																	
Intensief bouwen	63%																	
Leefbaar bouwen	19%																	

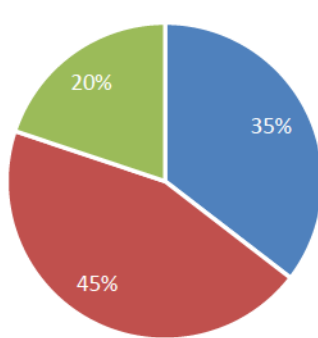
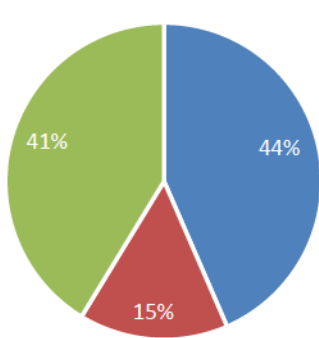
Werklocaties

Bij de omgevingsvisie behoren niet alleen woningbouwlocaties. Meer inwoners betekent ook meer vraag naar werklocaties. Hoe zien we dat voor ons? En onder welke voorwaarden?

Bedrijventerrein: Werken doe je op de bedrijventerreinen in de Kempen of bijvoorbeeld in Eindhoven of Tilburg. De kernen zijn om in te wonen, de ochtend- en avondspits nemen we op de koop toe.

Kernen: Werken moet ook in de kernen kunnen, dit zorgt voor meer reuring in de kernen en dat mensen makkelijker met de fiets naar hun werk kunnen. Beide komt de leefbaarheid ten goede. **Buitengebied:** Het buitengebied is zeer geschikt om werklocaties te realiseren, bijvoorbeeld door bedrijfsvestiging in vrijkomende agrarische bebouwing mogelijk te maken. Daarmee houden we het buitengebied economisch vitaal en de extra verkeersbewegingen in het buitengebied nemen we voor lief.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Welke denkrichting spreekt het minste aan?	Reacties
Bedrijventerrein ■ Bedrijventerrein ■ Buitengebied ■ Kernen	Buitengebied, kernen ■ Bedrijventerrein ■ Buitengebied ■ Kernen	Bedrijvigheid wordt bij voorkeur gebundeld op goed bereikbare terreinen om verkeer en overlast in de kernen te beperken, terwijl kleinschalige functies nabij de dorpen kunnen landen als ze passen binnen milieu- en leefbaarheidsnormen. Het buitengebied moet beschermd blijven tegen versnippering, met duurzaamheid en duidelijke randvoorwaarden (o.a. bouw-tijd, type bedrijven) als leidraad. Daarbij zijn infrastructuur en vooral energie/netcapaciteit bepalende randvoorwaarden, en is er expliciet geen wens om te leunen op één grote speler.
Wat voor soort bedrijvigheid zie jij het liefst in onze gemeente?		
Vooraf duurzame bedrijven Vooraf kleinschalige bedrijven Vooraf bedrijven die veel werkgelegenheid opleveren Alle bedrijven, geen belemmeringen opleggen	Vooraf kleinschalige bedrijven, Alle bedrijven, geen belemmeringen opleggen.	
Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Welke denkrichting spreekt het minste aan?	Reacties
Lopen en fietsen	Auto, Openbaar vervoer	Inwoners vragen om een samenhangende aanpak waarin betaalbaar en frequent openbaar vervoer de basis vormt voor minder autogebruik, terwijl tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in

■ Auto ■ Lopen en fietsen ■ Openbaar vervoer	■ Auto ■ Lopen en fietsen ■ Openbaar vervoer	veilige, goed onderhouden fiets- en looproutes en in gerichte maatregelen om (vracht)verkeer en parkeerdruk in de kernen te beperken zonder de noodzakelijke bereikbaarheid met de auto uit het oog te verliezen.

De samenleving centraal

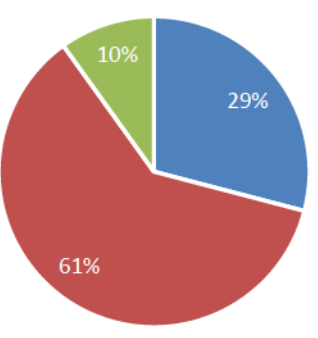
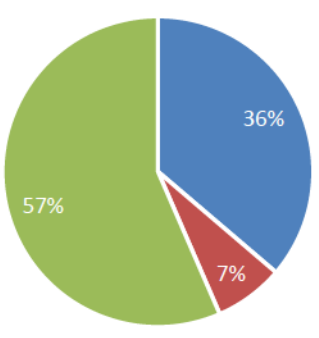
Gemeenschap

Onze kernen kenmerken zich door een hechte gemeenschap. Mensen kennen elkaar, zijn betrokken en helpen elkaar als dat nodig is. Deze gemeenschapszin willen we behouden. Wat is hiervoor nodig?

Zelfredzaamheid: We zorgen zelf wel voor de gemeenschap. De gemeente moet zich daar vooral niet in mengen. De gemeente moet de randvoorwaarden op orde houden zoals zorgen voor de veiligheid en zich actief opstellen tegen ondermijning. De rest doen we zelf.

Faciliteren: De gemeente kan daar in beperkte mate een bijdrage aan leveren. Door te zorgen voor de openbare ruimte, die mogelijkheden biedt voor ontmoeten, evenementen, voldoende groen en ruimte voor ommetjes. En door te zorgen voor voorzieningen die de gemeenschapszin bevorderen (dorpshuis, verenigingsleven, etc.).

Actief: De gemeente moet een actieve houding aannemen om de gemeenschap te ondersteunen.

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Welke denkrichting spreekt het minste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Faciliteren ■ Actief ■ Faciliteren ■ Zelfredzaamheid	Zelfredzaamheid ■ Actief ■ Faciliteren ■ Zelfredzaamheid	De rode draad is dat de gemeente moet sturen op gelijke kansen en basisvoorzieningen in alle kernen, met gerichte financiële/administratieve ondersteuning voor verenigingen en vrijwilligers, terwijl bewonersinitiatieven ruimte krijgen zonder dat verantwoordelijkheid wordt doorgeschoven naar wie het niet kan dragen. Dat vraagt om een consistente accommodatiestrategie (kosten en toegankelijkheid), actieve dialoog met kernen en aandacht voor kwetsbaren zodat leefbaarheid duurzaam geborgd blijft.

Duurzame toekomst

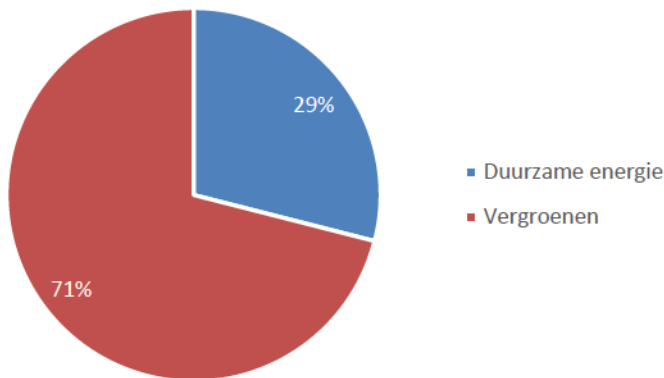
Duurzaamheid is een belangrijke opgave. Denk hierbij aan opwekking van duurzame energie en energiebesparing, duurzame mobiliteit, hergebruik stimuleren en vergroting van de biodiversiteit (meer variatie in de natuur). Ook maatregelen tegen wateroverlast en hitteoverlast horen daarbij. Wat betekent dit voor de kernen?

Vergroenen: Om hitte- en wateroverlast tegen te gaan, zetten we maximaal in op vergroenen van onze kern en halen we verhardingen waar mogelijk weg. Zo creëren we een toekomstbestendige gemeente waar mensen prettig oud kunnen worden.

Duurzame energie: Om energie op te wekken gaan we bij iedere kern een windmolen, een zonnepark en een dorpsbatterij realiseren. Zo is onze energielevering geborgd en zijn we niet langer afhankelijk van anderen.

Op welke denkrichting zou de gemeente wat jou betreft het meeste moeten inzetten?

Vergroenen

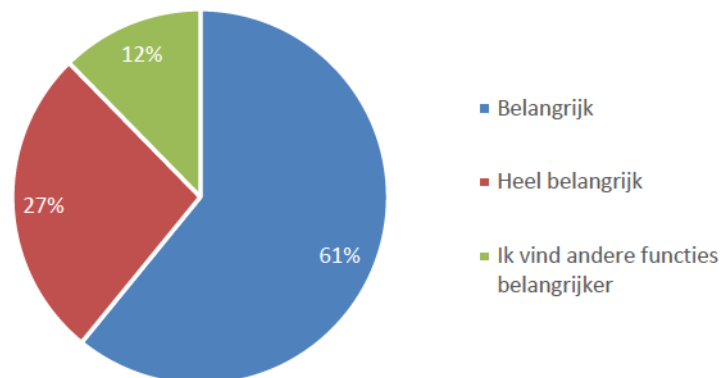
Hoe belangrijk vind je natuur bij het maken van ruimtelijke keuzes?

Heel belangrijk. Groen in bebouwd gebied helpt tegen hittestress en is goed voor de biodiversiteit en voor het geestelijk welzijn van mensen. Ik zou hiervoor wel parkeerplaatsen willen opofferen en compacter willen bouwen om veel meer groen toe te laten in de bebouwde omgeving.

Belangrijk, maar groen moet goed afgewogen worden tegen andere belangen. Groen valt goed te combineren met andere functies.

Ik vind andere functies belangrijker. We moeten woningen bouwen en iedereen wil voor zijn deur kunnen parkeren. Als er dan nog ruimte over is, kan daar groen worden aangelegd.

Belangrijk

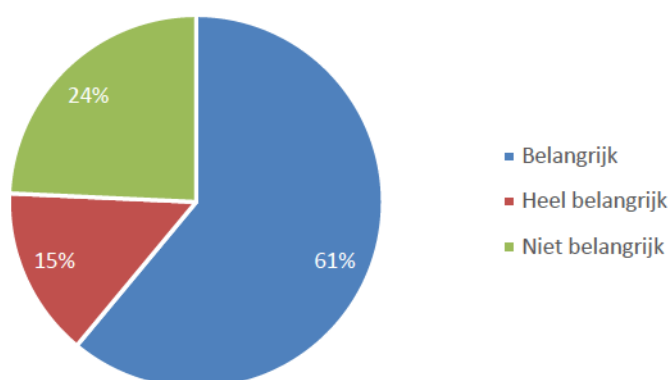
Hoe belangrijk vind je duurzame energie bij het maken van ruimtelijke keuzes?

Heel belangrijk. We moeten op zijn minst zelfvoorzienend zijn. Dus moet er plaats zijn voor extra windmolens en zonneparken in het agrarische gebied in het zuiden van de gemeente. Samen met subsidies voor het isoleren van woningen.

Belangrijk. We moeten zoveel mogelijk zelfvoorzienend zijn, maar dat mag niet ten koste gaan van andere kwaliteiten. Dus geen zon op goede agrarische productiegrond en in het kleinschalige landschap. Wel zijn er kansen voor kleinere windmolens bij (agrarische) bedrijven. Energie-armoede moeten we tegengaan.

Niet belangrijk. Reusel-De Mierden heeft weinig mogelijkheden voor wind- en zonne-energie. Als we de daken benutten voor zonnepanelen hebben we gedaan wat we kunnen.

Belangrijk

Voorzieningen

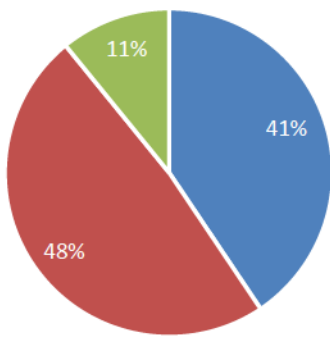
Voor het goed kunnen functioneren van onze kernen, moet het voorzieningenniveau* op peil zijn. Is dat nu het geval? Zo nee, wat ontbreekt er?

*Voorzieningenniveau is een term die aangeeft hoe makkelijk mensen in een gebied kunnen wonen, werken en leven door de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen.

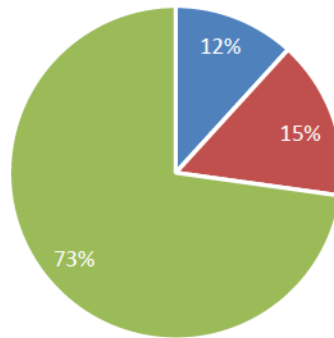
Behouden: Ga op dezelfde voet door, iedere kern beschikt over de basisvoorzieningen (bijvoorbeeld een basisschool, sportvoorziening en een ontmoetingsplek) en de kern Reusel biedt aanvullende voorzieningen zoals winkels en horeca.

Aanvullen: Het principe van concentratie van aanvullende voorzieningen in de kern Reusel is goed, maar nu we groeien, kan het lijstje met basisvoorzieningen voor de kernen worden uitgebreid. **Concentreren:** Ga nog verder aanvullende voorzieningen concentreren in de kern Reusel zodat we kwaliteit en efficiëntie hoog kunnen houden. Dit betekent dat er vanuit de omliggende kernen vaker naar Reusel gereisd moet worden.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Welke denkrichting spreekt het minste aan?	Reacties
Behouden, aanvullen	Concentreren	Inwoners noemen vooral drie basisvoorzieningen die in elke kern aanwezig moeten blijven: een basisschool, een ontmoetingsplek (gemeenschapshuis/'huiskamer') en sportvoorzieningen. Daarnaast worden zorg en dagelijkse boodschappen regelmatig genoemd (huisarts, kleine winkel/supermarkt), net als aanvullende functies zoals bibliotheek/steunpunt,

■ Aanvullen ■ Behouden
■ Concentreren

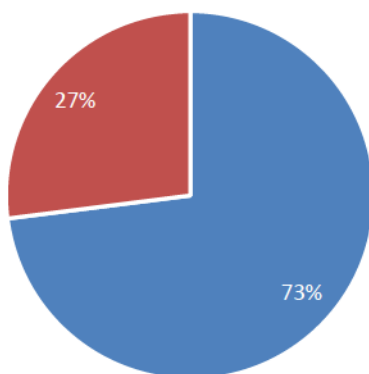

■ Aanvullen ■ Behouden
■ Concentreren

pakketpunt, horeca en speel-/groen-voorzieningen. Meerdere reacties benadrukken dat de gemeente moet zorgen voor beleid, ruimte en ondersteuning om voorzieningen betaalbaar en toegankelijk te houden, zeker waar commerciële exploitatie lastig is. Ook komt het belang van vrijwilligers en mantelzorgers terug, evenals aandacht voor sociale verbinding en het voorkomen van eenzaamheid. Tot slot wordt gewezen op verschillen tussen kernen (met name de verdeling van investeringen en lasten) en op bereikbaarheid/verbindingen zoals openbaar vervoer en veilige fiets- en wandelroutes.

Moet de gemeente een actieve rol aannemen om te zorgen voor voorzieningen óf moet dat overgelaten worden aan ondernemers?

Gemeente

■ Gemeente
■ Ondernemers

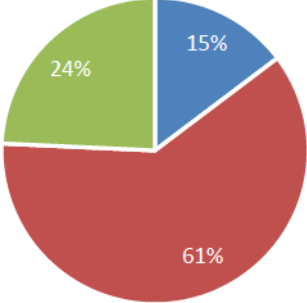
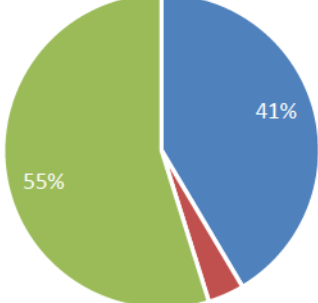
Basisvoorzieningen zijn bijvoorbeeld een basisschool, ontmoetingsplek of sportvoorziening. Welke basisvoorzieningen zouden volgens jou in iedere kern beschikbaar moeten zijn?

De antwoorden benadrukken dat een basisschool, ontmoetingsplek/gemeenschapshuis en sportvoorzieningen als essentiële basisvoorzieningen in elke kern worden gezien. Daarnaast worden regelmatig winkels (zoals een supermarkt en bakker/slager), huisarts, groene speelplekken voor jeugd, goede OV-verbindingen, bibliotheek en veilige fiets- en wandelroutes genoemd. Er is ook aandacht voor aanvullende voorzieningen zoals een pakketpunt, café, boerderijwinkel, seniorencomplex en voorzieningen voor dierenwelzijn (hondenuitlaatplekken). Veel respondenten vinden dat de gemeente verantwoordelijk is voor het beschikbaar stellen en ondersteunen van deze voorzieningen, terwijl kleine ondernemers niet overal rendabel kunnen opereren. Vrijwilligers worden als onmisbaar gezien. Er klinkt een sterke wens om de leefbaarheid in de kleinere kernen te behouden en te versterken, zonder dat alles in het grotere Reusel geconcentreerd wordt. Multifunctionele gebouwen, die verschillende functies combineren, worden als kansrijk genoemd.

De ontwikkeling van het landelijk gebied

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Welke denkrichting spreekt het minste aan?	Reacties																
Behouden <table border="1"> <caption>Most preferred development direction</caption> <thead> <tr> <th>Denkrichting</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Behouden</td> <td>44%</td> </tr> <tr> <td>Investeren</td> <td>33%</td> </tr> <tr> <td>Toevoegen</td> <td>23%</td> </tr> </tbody> </table> ■ Behouden ■ Investeren ■ Toevoegen	Denkrichting	Percentage	Behouden	44%	Investeren	33%	Toevoegen	23%	Toevoegen <table border="1"> <caption>Least preferred development direction</caption> <thead> <tr> <th>Denkrichting</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Behouden</td> <td>31%</td> </tr> <tr> <td>Investeren</td> <td>18%</td> </tr> <tr> <td>Toevoegen</td> <td>51%</td> </tr> </tbody> </table> ■ Behouden ■ Investeren ■ Toevoegen	Denkrichting	Percentage	Behouden	31%	Investeren	18%	Toevoegen	51%	De reacties laten een spanningsveld zien tussen natuur uitbreiden en vooral duurzaam investeren in wat er al is. Veel inwoners hechten sterk aan het bestaande groen en willen vooral behoud en beter onderhoud ("onderhouden wat we hebben"), met aandacht voor biodiversiteit en klimaatbestendigheid. Tegelijk is er weerstand tegen het grootschalig omzetten van landbouwgrond naar natuur of bouwen op landbouwgebieden, vanwege het dorpse karakter, voedselproductie en de positie van de agrarische sector. Als middenweg worden kleinschalige vergroening en natuurinclusieve maatregelen genoemd, zoals groene randen langs akkers, groen bij (nieuw)bouw, agrarisch natuurbeheer met eerlijke vergoedingen en initiatieven als ecologische landbouw/voedselbossen.
Denkrichting	Percentage																	
Behouden	44%																	
Investeren	33%																	
Toevoegen	23%																	
Denkrichting	Percentage																	
Behouden	31%																	
Investeren	18%																	
Toevoegen	51%																	

dagrecreatie in de vorm van een dagattractie. Hierdoor kan er meer geïnvesteerd worden in het aanbieden en onderhouden van toeristische voorzieningen, zoals de fiets- en wandelroutes.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Welke denkrichting spreekt het minste aan?	Reacties												
Bescheiden groei <table border="1" data-bbox="220 813 411 931"> <tr><td>Behouden</td><td>15%</td></tr> <tr><td>Bescheiden groei</td><td>61%</td></tr> <tr><td>Uitbreiden</td><td>24%</td></tr> </table>	Behouden	15%	Bescheiden groei	61%	Uitbreiden	24%	Uitbreiden <table border="1" data-bbox="715 813 906 931"> <tr><td>Behouden</td><td>41%</td></tr> <tr><td>Bescheiden groei</td><td>4%</td></tr> <tr><td>Uitbreiden</td><td>55%</td></tr> </table>	Behouden	41%	Bescheiden groei	4%	Uitbreiden	55%	De reacties laten een gemengd beeld zien over recreatie en toerisme in Reusel-De Mierden. Meerdere inwoners willen géén uitbreiding met extra (grootschalige) vakantieparken en pleiten hooguit voor kleinschalige kampeermogelijkheden, passend bij de omgeving en zonder negatieve impact op leefomgeving of andere bedrijven. Tegelijk wordt recreatie ook gezien als kans voor lokale ondernemers en voor “reuring” voor inwoners (bijv. een grote speeltuin), waarbij de aantrekkingskracht vooral ligt in groen, rust en goede fiets- en wandelmogelijkheden. Er is ook nadrukkelijke aandacht voor de positie van de landbouw: minder boeren door regelgeving wordt genoemd, met de oproep om boeren ruimte te geven voor passende nevenactiviteiten (camping/winkel) zonder dat dit als ‘moeten stoppen’ wordt geframed. Tot slot komen specifieke wensen en zorgen terug, zoals ruimte voor hondenloopweides, behoud van dorpse sfeer en het beperken van extra verkeersdruk.
Behouden	15%													
Bescheiden groei	61%													
Uitbreiden	24%													
Behouden	41%													
Bescheiden groei	4%													
Uitbreiden	55%													

Landbouw

De landbouw gaat veranderen maar we weten nog niet precies hoe. In Reusel-De Mierden is een tweedeling zichtbaar; in het zuiden van de gemeente bevinden zich de grootschalige en intensieve agrarische bedrijven, in het noordelijk deel is de schaal kleiner en zijn de kwaliteiten van natuur en landschap hoger. Het is duidelijk dat de huidige landbouw tegen grenzen aanloopt van natuur, water en milieu. Tegelijkertijd willen we ook dat de boer een fatsoenlijke boterham kan verdienen. De boer zorgt immers voor ons landschap, de economie en werkgelegenheid. Met die wetenschap in het achterhoofd, moeten we nadenken over hoe de toekomstige landbouw eruit zou moeten zien. Hoe zien we de toekomst van de landbouw in Reusel -De Mierden?

Heb jij een idee hoe de toekomst van de landbouw in Reusel-De Mierden eruit zou kunnen zien?

De reacties laten een duidelijke spanning zien tussen het willen behouden van een sterke agrarische sector en het terugdringen van impact op leefbaarheid en natuur. Over de richting bestaat verschil van inzicht (ruimte geven vs. afschalen), maar er is brede steun voor: minder overlast, heldere regels en een versnelling naar duurzamere, natuur-inclusievere en vaker lokaal georiënteerde landbouw.

3. OPBRENGST GESPREK MET INWONERS HOOGHE MIERDE

24 maart 2026

Gemeenschapshuis De Schakel, Hooge Mierde

Aantal deelnemers: 23

Thematafel 1: Wonen, werken en bereikbaarheid

Groei van de kernen

Woonlocaties

In de Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040 is bepaald dat er in de gemeente Reusel-De Mierden minimaal 950 tot maximaal 1.500 woningen worden gebouwd. De gemeenteraad zet in op 1.500 woningen en geeft ook aan dat in de kleine kernen wordt gebouwd voor de eigen behoefte met een kleine extra uitbreiding. In Reusel is ruimte voor een grote uitbreiding. Binnen de huidige grenzen van de kernen is voor een grote uitbreiding onvoldoende ruimte. Daarom heeft de raad voor de mogelijke uitbreidingslocaties in oktober 2025 de zoeklocaties vastgesteld. De vraag die overblijft is hoe we in de verschillende kernen de woningbouw willen vormgeven.

Dorps bouwen: Sluit zoveel mogelijk aan bij het dorpse wonen dat we gewend zijn; (rij)woningen met een tuintje en voldoende parkeerplek. Dat betekent dat we meer uitbreidingsruimte nodig hebben.

Intensief bouwen: Bouw compacter, zodat er zo min mogelijk open groene ruimte nodig is. Bouw ook meer appartementencomplexen en sta wat hogere bouw toe.

Leefbaar bouwen: Geef groen en water de ruimte en kijk welke ruimte er daarna over is voor woningen. Bij iedere woningbouwontwikkeling wordt ruim ingezet op groen in de openbare ruimte, groene daken, groene gevels, voldoende waterberging en biodiversiteit. Dat komt de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners ten goede. Duurzaam energiegebruik is belangrijk en de auto (parkeren) maakt (deels) plaats voor deelauto en fiets.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Dorps bouwen

De rode draad is dat er wél ruimte is voor woningbouw, maar alleen als die dorps en groen wordt ingepast, met nadruk op betaalbaarheid en een evenwichtige mix van doelgroepen (inclusief ouderen en mensen met een beperking) en met kansen voor inwoners via CPO. Kies locaties en bouwvormen zorgvuldig: begin bij voorkeur met inbreiding en benut uitbreiding alleen waar dit aantoonbaar past en geen andere kernkwaliteiten (zoals groen of sportvoorzieningen) onder druk zet.

Werklocaties

Bij de omgevingsvisie behoren niet alleen woningbouwlocaties. Meer inwoners betekent ook meer vraag naar werklocaties. Hoe zien we dat voor ons? En onder welke voorwaarden?

Bedrijventerrein: Werken doe je op de bedrijventerreinen in de Kempen of bijvoorbeeld in Eindhoven of Tilburg. De kernen zijn om in te wonen, de ochtend- en avondspits nemen we op de koop toe.

Kernen: Werken moet ook in de kernen kunnen, dit zorgt voor meer reuring in de kernen en dat mensen makkelijker met de fiets naar hun werk kunnen. Beide komt de leefbaarheid ten goede.

Buitengebied: Het buitengebied is zeer geschikt om werklocaties te realiseren, bijvoorbeeld door bedrijfsvestiging in vrijkomende agrarische bebouwing mogelijk te maken. Daarmee houden we het buitengebied economisch vitaal en de extra verkeersbewegingen in het buitengebied nemen we voor lief.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Alle drie

De inbreng laat zien dat er ruimte is voor extra bedrijvigheid, maar vooral in de vorm van kleinschalige en 'schone' functies die aansluiten bij de kernen en die leegstand/VAB-locaties benutten. Voor het buitengebied is het draagvlak beperkt en gelden duidelijke randvoorwaarden: geen aantasting van landbouw en landschapskwaliteit. Voor grotere bedrijven ligt concentratie op bestaande (regionale) terreinen en nabij hoofdinfrastructuur het meest voor de hand.

Bereikbaarheid

Meer inwoners betekent meer verplaatsingen, of dat nu gebeurt met de auto, het openbaar vervoer of bijvoorbeeld met de fiets. Wat betekent dit voor de kernen?

Lopen en fietsen: Zorg voor zoveel mogelijk goede fiets- en voetpaden, dit komt de leefbaarheid in de kernen en gezondheid van inwoners ten goede.

Openbaar vervoer: Zet vooral in op verbeteren van het openbaar vervoer.

Auto: We kunnen niet zonder de auto. Zet in op verbetering van de provinciale wegen. Daarmee zijn we beter verbonden met de omliggende gebieden. We accepteren als gevolg daarvan meer verkeersdrukke en parkeerdrukkete in

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Alle drie

De rode draad is dat groei en dagelijkse mobiliteit alleen haalbaar zijn als doorgaand en zwaar verkeer uit de kernen wordt gehouden én als veilige alternatieven worden versterkt. Prioriteit ligt daarom bij (1) een robuuste buitenom-ontsluiting met verbeterde toegangswegen en een duidelijke route voor zwaar verkeer, (2) gerichte maatregelen voor verkeersveiligheid in en rond de kern, (3) een kwalitatief netwerk van fiets- en voetpaden (veilig, verlicht en goed onderhouden) en (4) een aantrekkelijker OV-aanbod met centrale, toegankelijke haltes. Parkeren is ondersteunend, maar werkt het best in combinatie met betere ontsluiting en sterkere fiets/OV-opties.

Thematafel 2 Gemeenschap, toekomstbestendigheid en voorzieningen De samenleving centraal

Gemeenschap

Onze kernen kenmerken zich door een hechte gemeenschap. Mensen kennen elkaar, zijn betrokken en helpen elkaar als dat nodig is. Deze gemeenschapszin willen we behouden. Wat is hiervoor nodig?

Zelfredzaamheid: We zorgen zelf wel voor de gemeenschap. De gemeente moet zich daar vooral niet in mengen. De gemeente moet de randvoorwaarden op orde houden zoals zorgen voor de veiligheid en zich actief opstellen tegen ondermijning. De rest doen we zelf.

Faciliteren: De gemeente kan daar in beperkte mate een bijdrage aan leveren. Door te zorgen voor de openbare ruimte, die mogelijkheden biedt voor ontmoeten, evenementen, voldoende groen en ruimte voor ommetjes. En door te zorgen voor voorzieningen die de gemeenschapszin bevorderen (dorpshuis, verenigingsleven, etc.).

Actief: De gemeente moet een actieve houding aannemen om de gemeenschap te ondersteunen.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Zelfredzaamheid, faciliteren waar nodig

Betere samenwerking tussen gemeenschap en gemeente: faciliteer en stimuleer bewonersinitiatieven met duidelijke terugkoppeling, en investeer in vrijwilligers en lokale ondernemers, met zelfredzaamheid als uitgangspunt.

Duurzame toekomst

Duurzaamheid is een belangrijke opgave. Denk hierbij aan opwekking van duurzame energie en energiebesparing, duurzame mobiliteit, hergebruik stimuleren en vergroting van de biodiversiteit (meer variatie in de natuur). Ook maatregelen tegen wateroverlast en hitteoverlast horen daarbij. Wat betekent dit voor de kernen?

<i>Vergroenen:</i> Om hitte- en wateroverlast tegen te gaan, zetten we maximaal in op vergroenen van onze kern en halen we verhardingen waar mogelijk weg. Zo creëren we een toekomstbestendige gemeente waar mensen prettig <i>Duurzame energie:</i> Om energie op te wekken gaan we bij iedere kern een windmolen, een zonnepark en een dorpsbatterij realiseren. Zo is onze energielevering geborgd en zijn we niet langer afhankelijk van anderen.	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Vergroenen waar mogelijk Verduurzamen, maar geen windmolens en zonneweides rond de kernen	De input richt zich op het stimuleren van duurzame energie via gezamenlijke opwek en lokale uitwisseling, met een duidelijke voorkeur voor zonnepanelen op daken en geen windmolens of zonneweides. Daarnaast is er brede wens tot praktische vergroening (meer bomen, minder bestrating, groener rond industrie en bij inritten/parkeren) en het versterken van lokale voorzieningen zoals een vershof onder één dak.
Voorzieningen Voor het goed kunnen functioneren van onze kernen, moet het voorzieningenniveau (middelen en diensten die het leven in een gemeenschap mogelijk maken) op peil zijn. Is dat nu het geval? Zo nee, wat ontbreekt er?	
<i>Behouden:</i> Ga op dezelfde voet door, iedere kern beschikt over de basisvoorzieningen (bijvoorbeeld een basisschool, sportvoorziening en een ontmoetingsplek) en de kern Reusel biedt aanvullende voorzieningen zoals winkels en horeca. <i>Aanvullen:</i> Het principe van concentratie van aanvullende voorzieningen in de kern Reusel is goed, maar nu we groeien, kan het lijstje met basisvoorzieningen voor de kernen worden uitgebreid. <i>Concentreren:</i> Ga nog verder aanvullende voorzieningen concentreren in de kern Reusel zodat we kwaliteit en efficiëntie hoog kunnen houden. Dit betekent dat er vanuit de omliggende kernen vaker naar Reusel gereisd moet worden.	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Behouden, meegroeien	Er is behoefte aan het behouden én uitbreiden van basisvoorzieningen in het dorp, zoals pin/automaat, (dorps)winkel, horeca, sportfaciliteiten en kinderopvang, aangevuld met passende zorg en dagbesteding. Daarnaast worden onderhoud en kwaliteit van de openbare ruimte (wandelpaden, plein, bedrijventerrein) belangrijk gevonden, met aandacht voor bereikbaarheid van voorzieningen voor mensen zonder auto.
Thematafel 3: natuur, recreatie en landbouw De ontwikkeling van het landelijk gebied	
Natuur Het belang van de natuur wordt door de groei van onze gemeente steeds groter, evenals de druk op de natuur. Welke keuzes willen we voor de toekomst maken als het om natuur gaat?	
<i>Investeren:</i> Regio De Kempen is de groene long van de regio. Naast het koesteren van de bestaande natuur, moeten we in nieuwe woon- en werklocaties investeren in groen. Daardoor wordt de biodiversiteit (meer variatie in de natuur) vergroot en worden de nieuwe woon- en werkgebieden aangepast aan het veranderende klimaat. <i>Behouden:</i> Gezien de groeiopgave mogen we blij zijn als we de bestaande natuurgebieden kunnen behouden. <i>Toevoegen:</i> We moeten nieuwe natuur realiseren in de huidige landbouwgebieden om in de toekomst een aantrekkelijke woonomgeving in stand te kunnen houden. Landbouwgrond wordt dan omgezet naar nieuwe natuur.	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Behouden, beter onderhoud. Groen alleen toevoegen waar het kan	Natuur en groen moeten vooral goed worden onderhouden (o.a. duizendknoop verwijderen) en waar mogelijk verbeterd, maar niet ten koste van

	bouwontwikkeling. Investeer in natuur in randgebieden, verbeter de bereikbaarheid met een rondweg/verlengen van de Poppesdijk, stuur op meer kleinere woningen, en pak knelpunten in handhaving aan zoals een illegale grensovergang bij de Kruisdijk.
Recreatie Onze gemeente is aantrekkelijk voor toeristen en recreanten door de afwisseling in agrarisch gebied, natuur en kleinschalige, karakteristieke kernen. Dat willen we in de toekomst graag zo houden, maar welke schaal hoort daar eigenlijk bij? En op welke doelgroep richten we ons?	
<i>Behouden:</i> We houden de recreatie kleinschalig waarbij we ons vooral op onze eigen inwoners richten, het belangrijkste is de rust en daar willen we niet aan tornen. <i>Bescheiden groei:</i> We houden de recreatie relatief kleinschalig, maar richten ons zowel op onze eigen inwoners als op toeristen uit de rest van de Kempen. Er mag best wat meer reuring ontstaan, lokale ondernemers kunnen dan een graantje meepikken. <i>Uitbreiden:</i> Recreatie en toerisme is potentieel een belangrijke economische factor. Dat kunnen we veel beter benutten. Zeker als het aantal ondernemers in de landbouw afneemt, is er meer ruimte voor recreatie en toerisme op een grotere schaal. We geven dan bijvoorbeeld meer ruimte aan verblijfsrecreatie in de vorm van een vakantiepark of dagrecreatie in de vorm van een dagattractie. Hierdoor kan er meer geïnvesteerd worden in het aanbieden en onderhouden van toeristische voorzieningen, zoals de fiets- en wandelroutes.	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Bescheiden groei, vooral fietsen en kleinschalige voorzieningen	De input benadrukt bescheiden groei met focus op verkeersveiligheid en een aantrekkelijke groene inrichting. Recreatie is gewenst, maar kleinschalig (o.a. mini-/boerencampings en camperplaatsen; geen hotel of grootschalige overnachting), met betere en veiligere wandel- en fietspaden die kernen en recreatiegebieden verbinden, goed onderhoud, ruimte voor duofietsen en scheiding van zwaar verkeer. Ook wordt gevraagd om handhaving van natuurregels en een goede balans tussen landbouw, bouwen en recreatie.
Landbouw De landbouw gaat veranderen maar we weten nog niet precies hoe. In Reusel-De Mierden is een tweedeling zichtbaar; in het zuiden van de gemeente bevinden zich de grootschalige en intensieve agrarische bedrijven, in het noordelijk deel is de schaal kleiner en zijn de kwaliteiten van natuur en landschap hoger. Het is duidelijk dat de huidige landbouw tegen grenzen aanloopt van natuur, water en milieu. Tegelijkertijd willen we ook dat de boer een fatsoenlijke boterham kan verdienen. De boer zorgt immers voor ons landschap, de economie en werkgelegenheid. Met die wetenschap in het achterhoofd, moeten we nadenken over hoe de toekomstige landbouw eruit zou moeten zien. Hoe zien we de toekomst van de landbouw in Reusel -De Mierden?	
<i>Heb jij een idee hoe de toekomst van de landbouw in Reusel-De Mierden eruit zou kunnen zien?</i>	
<i>Reacties</i>	De reacties benadrukken dat landbouw (in al zijn vormen) ruimte moet houden, met een ontwikkeling richting schaalvergroting, intensivering en meer techniek, terwijl biologisch boeren, biodiversiteit (o.a. akkerranden) en strenger spuitbeleid worden gestimuleerd. Geef boeren ruimte voor nevenactiviteiten zoals een boerderijwinkeltje, pak excessen (bijv. stankoverlast) aan, en maak omgevings- en verbindingswegen veilig en geschikt voor zwaar landbouw- en vrachtverkeer zodat de dorpskernen worden ontlast.

4. OPBRENGST GESPREK MET INWONERS HULSEL

26 maart 2026

Gemeenschapshuis 't Drieske, Hulsel

Aantal deelnemers: 22

In gesprek met de kern Hulsel

Denk mee over de kern van de gemeente

Wat betekent de kern voor jou? Geef op de kaart aan wat we moeten behouden, versterken en/of toevoegen.

Thematafel 1: Wonen, werken en bereikbaarheid

Groei van de kernen

Woonlocaties

In de Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040 is bepaald dat er in de gemeente Reusel-De Mierden minimaal 950 tot maximaal 1.500 woningen worden gebouwd. De gemeenteraad zet in op 1.500 woningen en geeft ook aan dat in de kleine kernen wordt gebouwd voor de eigen behoefte met een kleine extra uitbreiding. In Reusel is ruimte voor een grote uitbreiding. Binnen de huidige grenzen van de kernen is voor een grote uitbreiding onvoldoende ruimte. Daarom heeft de raad voor de mogelijke uitbreidingslocaties in oktober 2025 de zoeklocaties vastgesteld. De vraag die overblijft is hoe we in de verschillende kernen de woningbouw willen vormgeven.

Dorps bouwen: Sluit zoveel mogelijk aan bij het dorpse wonen dat we gewend zijn; (rij)woningen met een tuintje en voldoende parkeerplek. Dat betekent dat we meer uitbreidingsruimte nodig hebben.

Intensief bouwen: Bouw compacter, zodat er zo min mogelijk open groene ruimte nodig is. Bouw ook meer appartementencomplexen en sta wat hogere bouw toe.

Leefbaar bouwen: Geef groen en water de ruimte en kijk welke ruimte er daarna over is voor woningen. Bij iedere woningbouwontwikkeling wordt ruim ingezet op groen in de openbare ruimte, groene daken, groene gevels, voldoende waterberging en biodiversiteit. Dat komt de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners ten goede. Duurzaam energiegebruik is belangrijk en de auto (parkeren) maakt (deels) plaats voor deelauto en fiets.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Dorps bouwen	De voorkeur gaat uit naar transformatie naar wonen en het prioriteren van voorzieningen en woningbouw boven extra bedrijventerrein. Bouw dorps en groen, zonder hoogbouw, met levensloopbestendige woningen en passende typen (o.a. knarrenhofjes/knarrenhalte en kleinschalig voor starters en ouderen) om doorstroming te stimuleren. Tegelijk wordt gevraagd om tempo en kwaliteit (effect/snelheid/kwaliteit), met o.a. prioriteit voor Hulsel; het sportpark is niet heilig.

Werklocaties

Bij de omgevingsvisie behoren niet alleen woningbouwlocaties. Meer inwoners betekent ook meer vraag naar werklocaties. Hoe zien we dat voor ons? En onder welke voorwaarden?

Bedrijventerrein: Werken doe je op de bedrijventerreinen in de Kempen of bijvoorbeeld in Eindhoven of Tilburg. De kernen zijn om in te wonen, de ochtend- en avondspits nemen we op de koop toe.

Kernen: Werken moet ook in de kernen kunnen, dit zorgt voor meer reuring in de kernen en dat mensen makkelijker met de fiets naar hun werk kunnen. Beide komt de leefbaarheid ten goede.

Buitengebied: Het buitengebied is zeer geschikt om werklocaties te realiseren, bijvoorbeeld door bedrijfsvestiging in vrijkomende agrarische bebouwing mogelijk te maken. Daarmee houden we het buitengebied economisch vitaal en de extra verkeersbewegingen in het buitengebied nemen we voor lief.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Alle drie	De voorkeur gaat uit naar geen nieuw bedrijventerrein in Hulsel, maar wel kleinschalige bedrijvigheid die past bij de leefbaarheid (bijv. lokale voorzieningen) in de kernen. Grotere bedrijven horen op regionale bedrijventerreinen (o.a. Reusel/Bladel en richting Tilburg/Eindhoven). In het buitengebied is ruimte gewenst voor passende bedrijfsvoering en recreatieve nevenfuncties (camping/B&B/zorgboerderij), wat ook ondermijning kan helpen voorkomen.

Bereikbaarheid

Meer inwoners betekent meer verplaatsingen, of dat nu gebeurt met de auto, het openbaar vervoer of bijvoorbeeld met de fiets. Wat betekent dit voor de kernen?

Lopen en fietsen: Zorg voor zoveel mogelijk goede fiets- en voetpaden, dit komt de leefbaarheid in de kernen en gezondheid van inwoners ten goede.

Openbaar vervoer: Zet vooral in op verbeteren van het openbaar vervoer.

Auto: We kunnen niet zonder de auto. Zet in op verbetering van de provinciale wegen. Daarmee zijn we beter verbonden met de omliggende gebieden. We accepteren als gevolg daarvan meer verkeersdruk en parkeerdruk in

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Alle drie

De input vraagt om minder doorgaand vrachtverkeer, een veiligere en goed onderhouden fiets- en loopinfrastructuur (o.a. fietsstraat waar mogelijk) en snelheidsmaatregelen op de Willibrordlaan en rond de school. Tegelijk is er zorg over de grote afhankelijkheid van de auto; betere verbindingen richting Reusel en Tilburg worden genoemd, waarbij men wisselend denkt over de haalbaarheid en het gebruik van openbaar vervoer (buurtbus/OV).

Thematafel 2 Gemeenschap, toekomstbestendigheid en voorzieningen De samenleving centraal

Gemeenschap

Onze kernen kenmerken zich door een hechte gemeenschap. Mensen kennen elkaar, zijn betrokken en helpen elkaar als dat nodig is. Deze gemeenschapszin willen we behouden. Wat is hiervoor nodig?

Zelfredzaamheid: We zorgen zelf wel voor de gemeenschap. De gemeente moet zich daar vooral niet in mengen. De gemeente moet de randvoorwaarden op orde houden zoals zorgen voor de veiligheid en zich actief opstellen tegen ondermijning. De rest doen we zelf.

Faciliteren: De gemeente kan daar in beperkte mate een bijdrage aan leveren. Door te zorgen voor de openbare ruimte, die mogelijkheden biedt voor ontmoeten, evenementen, voldoende groen en ruimte voor ommetjes. En door te zorgen voor voorzieningen die de gemeenschapszin bevorderen (dorpshuis, verenigingsleven, etc.).

Actief: De gemeente moet een actieve houding aannemen om de gemeenschap te ondersteunen.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Faciliteren

De kern is dat zelfwerkzaamheid en gemeenschapszin alleen werken als gemeente actief faciliteert. Samenwerking is essentieel ("we hebben elkaar nodig"), waarbij de MFA niet mag concurreren met de lokale horeca en een school belangrijk is voor de toekomst.

Duurzame toekomst

Duurzaamheid is een belangrijke opgave. Denk hierbij aan opwekking van duurzame energie en energiebesparing, duurzame mobiliteit, hergebruik stimuleren en vergroting van de biodiversiteit (meer variatie in de natuur). Ook maatregelen tegen wateroverlast en hitteoverlast horen daarbij. Wat betekent dit voor de kernen?

Vergroenen: Om hitte- en wateroverlast tegen te gaan, zetten we maximaal in op vergroenen van onze kern en halen we verhardingen waar mogelijk weg. Zo creëren we een toekomstbestendige gemeente waar mensen prettig oud kunnen worden.

Duurzame energie: Om energie op te wekken gaan we bij iedere kern een windmolen, een zonnepark en een dorpsbatterij realiseren. Zo is onze energielevering geborgd en zijn we niet langer afhankelijk van anderen.

Meer groen onderhoud Verduurzamen, geen windmolens	De reacties vragen vooral om beter en structureel groenonderhoud (meer bomen, verzorging en bankjes), het optimaliseren van de vest/gracht en waterafvoer in de hoofdstraat, en het groen houden van groenstroken. Daarnaast is er steun voor het stimuleren van zonnepanelen met (centrale) opslag, zoals een dorpsaccu/batterij bij zon op dak.
Voorzieningen Voor het goed kunnen functioneren van onze kernen, moet het voorzieningenniveau (middelen en diensten die het leven in een gemeenschap mogelijk maken) op peil zijn. Is dat nu het geval? Zo nee, wat ontbreekt er?	
<i>Behouden:</i> Ga op dezelfde voet door, iedere kern beschikt over de basisvoorzieningen (bijvoorbeeld een basisschool, sportvoorziening en een ontmoetingsplek) en de kern Reusel biedt aanvullende voorzieningen zoals winkels en horeca. <i>Aanvullen:</i> Het principe van concentratie van aanvullende voorzieningen in de kern Reusel is goed, maar nu we groeien, kan het lijstje met basisvoorzieningen voor de kernen worden uitgebreid. <i>Concentreren:</i> Ga nog verder aanvullende voorzieningen concentreren in de kern Reusel zodat we kwaliteit en efficiëntie hoog kunnen houden. Dit betekent dat er vanuit de omliggende kernen vaker naar Reusel gereisd moet worden.	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Behouden en waar mogelijk aanvullen	De reacties pleiten voor het behouden en ondersteunen van de MFA ('t Drieske), liefst in combinatie met caféhouder en (nieuwe) school als centrale ontmoetingsplek. Basisvoorzieningen zoals bakkerij/kiosk moeten in het dorp blijven. Daarnaast is er behoefte aan sport en jeugdvoorzieningen (trapveldjes, speelveldjes, pumptrack, fitness) zoveel mogelijk in Hulsel te houden, met een realistische blik op beheer en onderhoud; overige zorg en winkels zijn eventueel in Reusel/Bladel op te zoeken.
Thematafel 3: natuur, recreatie en landbouw De ontwikkeling van het landelijk gebied	
Natuur Het belang van de natuur wordt door de groei van onze gemeente steeds groter, evenals de druk op de natuur. Welke keuzes willen we voor de toekomst maken als het om natuur gaat?	
<i>Investeren:</i> Regio De Kempen is de groene long van de regio. Naast het koesteren van de bestaande natuur, moeten we in nieuwe woon- en werklocaties investeren in groen. Daardoor wordt de biodiversiteit (meer variatie in de natuur) vergroot en worden de nieuwe woon- en werkgebieden aangepast aan het veranderende klimaat. <i>Behouden:</i> Gezien de groeiopgave mogen we blij zijn als we de bestaande natuurgebieden kunnen behouden. <i>Toevoegen:</i> We moeten nieuwe natuur realiseren in de huidige landbouwgebieden om in de toekomst een aantrekkelijke woonomgeving in stand te kunnen houden. Landbouwgrond wordt dan omgezet naar nieuwe natuur.	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Behouden, wel groen in de woonomgeving	Er is verdeeldheid over het omzetten van landbouwgrond naar natuur, maar er is brede steun voor meer (en beter onderhouden) groen dichtbij en in nieuwbouw, inclusief (terug)plant van bomen/bossen. Ook wordt herinrichting van de Willibrordlaan genoemd om wateroverlast aan te pakken (eventueel met vest/gracht).

Recreatie

Onze gemeente is aantrekkelijk voor toeristen en recreanten door de afwisseling in agrarisch gebied, natuur en kleinschalige, karakteristieke kernen. Dat willen we in de toekomst graag zo houden, maar welke schaal hoort daar eigenlijk bij? En op welke doelgroep richten we ons?

Behouden: We houden de recreatie kleinschalig waarbij we ons vooral op onze eigen inwoners richten, het belangrijkste is de rust en daar willen we niet aan tornen.

Bescheiden groei: We houden de recreatie relatief kleinschalig, maar richten ons zowel op onze eigen inwoners als op toeristen uit de rest van de Kempen. Er mag best wat meer reuring ontstaan, lokale ondernemers kunnen dan een graantje meepikken.

Uitbreiden: Recreatie en toerisme is potentieel een belangrijke economische factor. Dat kunnen we veel beter benutten. Zeker als het aantal ondernemers in de landbouw afneemt, is er meer ruimte voor recreatie en toerisme op een grotere schaal. We geven dan bijvoorbeeld meer ruimte aan verblijfsrecreatie in de vorm van een vakantiepark of dagrecreatie in de vorm van een dagattractie. Hierdoor kan er meer geïnvesteerd worden in het aanbieden en onderhouden van toeristische voorzieningen, zoals de fiets- en wandelroutes.

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Kleinschalig uitbreiden	De input vraagt om het versterken en sluiten van fietsverbindingen (o.a. doortrekken Bochreijder–Hulsel) en het realiseren/onderhouden van wandelroutes en ommetjes. Recreatie mag bescheiden groeien en landschappelijk worden ingepast, met ruimte voor kleinschalige vormen zoals B&B en kamperen bij de boer. Verder is beter beheer van bos- en zandpaden gewenst (incl. herplant na kap) en het tegengaan van schade door quads/motoren, en worden beken en de Raamsloop genoemd als kans voor natuur, waterbeheer en recreatieroutes.

Landbouw

De landbouw gaat veranderen maar we weten nog niet precies hoe. In Reusel-De Mierden is een tweedeling zichtbaar; in het zuiden van de gemeente bevinden zich de grootschalige en intensieve agrarische bedrijven, in het noordelijk deel is de schaal kleiner en zijn de kwaliteiten van natuur en landschap hoger. Het is duidelijk dat de huidige landbouw tegen grenzen aanloopt van natuur, water en milieu. Tegelijkertijd willen we ook dat de boer een fatsoenlijke boterham kan verdienen. De boer zorgt immers voor ons landschap, de economie en werkgelegenheid. Met die wetenschap in het achterhoofd, moeten we nadenken over hoe de toekomstige landbouw eruit zou moeten zien. Hoe zien we de toekomst van de landbouw in Reusel -De Mierden?

Heb jij een idee hoe de toekomst van de landbouw in Reusel-De Mierden eruit zou kunnen zien?

De landbouw moet klimaatadaptief en duurzamer worden, met een extensievere en meer biologische werkwijze. Groei van (mega)bedrijven en uitbreiding—zeker rond de kernen—wordt als onwenselijk gezien; beleid wordt bovendien sterk vanuit Brussel bepaald. Samenwerking tussen natuur en boeren is belangrijk, maar vrijwillige natuurontwikkeling kan kostbaar zijn; lokale initiatieven zoals een schoolmoestuin helpen bij bewustwording.

5. OPBRENGST GESPREK MET INWONERS REUSEL

30 maart 2026

MFA De Kei, Reusel

Aantal deelnemers: 24

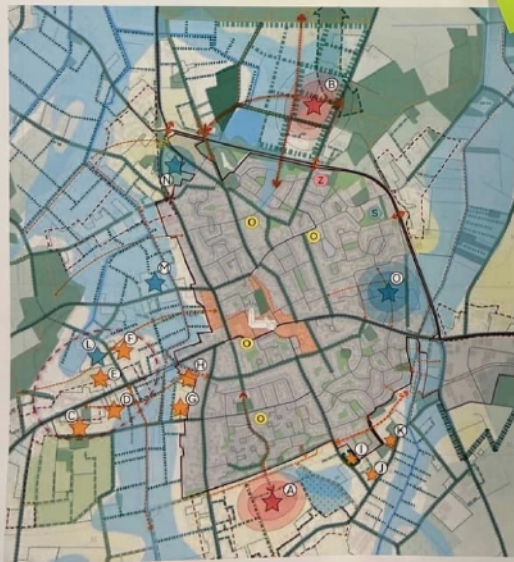

In gesprek met de kern Reusel

Denk mee over de toekomst van de gemeente Reusel-De Mierden

Overzicht afweegbare woningbouwlocaties

In gesprek met de kern Reusel
Denk mee over de toekomst van de gemeente Reusel-De Mierden

Thematafel 3: natuur, recreatie en landbouw
De invullocaties van het landelijk gebied

Wat zie je dat?

- BEVEEL BEWAKEN**
- LANGE RIJEN
- HET MET WAT
- GOEDER WILHELM**
- GROTE OPENINGEN
- GROTE OPENINGEN
- GROTE OPENINGEN
- MEER RIJEN**
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN
- MEER RIJEN**
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN

Waarom?

- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN

Wat is de uitkomst?

- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN
- RIJEN RIJEN

Bron: Dorpsrandenvereniging

Thematafel 1: Wonen, werken en bereikbaarheid

Groei van de kernen

Woonlocaties

In de Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040 is bepaald dat er in de gemeente Reusel-De Mierden minimaal 950 tot maximaal 1.500 woningen worden gebouwd. De gemeenteraad zet in op 1.500 woningen en geeft ook aan dat in de kleine kernen wordt gebouwd voor de eigen behoefte met een kleine extra uitbreiding. In Reusel is ruimte voor een grote uitbreiding. Binnen de huidige grenzen van de kernen is voor een grote uitbreiding onvoldoende ruimte. Daarom heeft de raad voor de mogelijke uitbreidingslocaties in oktober 2025 de zoeklocaties vastgesteld. De vraag die overblijft is hoe we in de verschillende kernen de woningbouw willen vormgeven.

Dorps bouwen: Sluit zoveel mogelijk aan bij het dorpse wonen dat we gewend zijn; (rij)woningen met een tuintje en voldoende parkeerplek. Dat betekent dat we meer uitbreidingsruimte nodig hebben.

Intensief bouwen: Bouw compacter, zodat er zo min mogelijk open groene ruimte nodig is. Bouw ook meer appartementencomplexen en sta wat hogere bouw toe.

Leefbaar bouwen: Geef groen en water de ruimte en kijk welke ruimte er daarna over is voor woningen. Bij iedere woningbouwontwikkeling wordt ruim ingezet op groen in de openbare ruimte, groene daken, groene gevels, voldoende waterberging en biodiversiteit. Dat komt de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners ten goede. Duurzaam energiegebruik is belangrijk en de auto (parkeren) maakt (deels) plaats voor deelauto en fiets.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Dorps bouwen	Focus op woningbouw vooral in/naast het centrum met beperkte bouwhoogte (ca. 3–4 lagen) en laagbouw in het buitengebied. Stuur op kleinschalige, levensloopbestendige en gemengde wijken (jong/oud), met opties als patio/appartementen, woningsplitsing en ruimte voor (jeugd)initiatieven zoals tiny houses; daarbij ook aandacht voor bereikbaarheid/voorzieningen. Houd het buitengebied zoveel mogelijk open, maak regels daar werkbaar, investeer in groenonderhoud en voorkom hinderlijke plaatsing van voorzieningen (zoals trafohuisjes). Neem waterberging en ruimtelijke keuzes voor nieuwe locaties/uitbreiding van kernen expliciet mee.

Werklocaties

Bij de omgevingsvisie behoren niet alleen woningbouwlocaties. Meer inwoners betekent ook meer vraag naar werklocaties. Hoe zien we dat voor ons? En onder welke voorwaarden?

Bedrijventerrein: Werken doe je op de bedrijventerreinen in de Kempen of bijvoorbeeld in Eindhoven of Tilburg. De kernen zijn om in te wonen, de ochtend- en avondspits nemen we op de koop toe.

Kernen: Werken moet ook in de kernen kunnen, dit zorgt voor meer reuring in de kernen en dat mensen makkelijker met de fiets naar hun werk kunnen. Beide komt de leefbaarheid ten goede.

Buitengebied: Het buitengebied is zeer geschikt om werklocaties te realiseren, bijvoorbeeld door bedrijfsvestiging in vrijkomende agrarische bebouwing mogelijk te maken. Daarmee houden we het buitengebied economisch vitaal en de extra verkeersbewegingen in het buitengebied nemen we voor lief.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Ook in de kernen en het buitengebied, maar kleinschalig.	Beperk niet-agrarische bedrijven en (zware) industrie in het buitengebied en geef alleen ruimte aan kleinschalige functies (zoals B&B). Concentreer werklocaties bij kernen en bedrijventerreinen, met vooral kleinere percelen. Kies voor RDW voor een geconcentreerde, bij voorkeur kleinschalige inpassing in/naast kernen (Reusel) en voorkom uitbreiding in het buitengebied;

	stem dit af in Kempen-verband. Werk met grote werkgevers (o.a. ASML) aan mobiliteitsoplossingen, zoals busvervoer.
Bereikbaarheid Meer inwoners betekent meer verplaatsingen, of dat nu gebeurt met de auto, het openbaar vervoer of bijvoorbeeld met de fiets. Wat betekent dit voor de kernen?	
<i>Lopen en fietsen:</i> Zorg voor zoveel mogelijk goede fiets- en voetpaden, dit komt de leefbaarheid in de kernen en gezondheid van inwoners ten goede. <i>Openbaar vervoer:</i> Zet vooral in op verbeteren van het openbaar vervoer. <i>Auto:</i> We kunnen niet zonder de auto. Zet in op verbetering van de provinciale wegen. Daarmee zijn we beter verbonden met de omliggende gebieden. We accepteren als gevolg daarvan meer verkeersdrukke en parkeerdrukke in	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Alle drie	De input focust op betere en toegankelijker loop- en fietsroutes, een aantrekkelijker OV (haltes nabij centrum en snellere/sterkere verbindingen), en het verminderen van doorgaand (vracht)verkeer in de kern met handhaving en gerichte snelheidsmaatregelen. Daarnaast worden bereikbaarheid en parkeren voor bewoners/werkenden, plus herstel en verbetering van infrastructuur (o.a. door glasvezelwerk, verlichting en bewegwijzering) als prioriteit genoemd.
Thematafel 2 Gemeenschap, toekomstbestendigheid en voorzieningen De samenleving centraal	
Gemeenschap Onze kernen kenmerken zich door een hechte gemeenschap. Mensen kennen elkaar, zijn betrokken en helpen elkaar als dat nodig is. Deze gemeenschapszin willen we behouden. Wat is hiervoor nodig?	
<i>Zelfredzaamheid:</i> We zorgen zelf wel voor de gemeenschap. De gemeente moet zich daar vooral niet in mengen. De gemeente moet de randvoorwaarden op orde houden zoals zorgen voor de veiligheid en zich actief opstellen tegen ondermijning. De rest doen we zelf. <i>Faciliteren:</i> De gemeente kan daar in beperkte mate een bijdrage aan leveren. Door te zorgen voor de openbare ruimte, die mogelijkheden biedt voor ontmoeten, evenementen, voldoende groen en ruimte voor ommetjes. En door te zorgen voor voorzieningen die de gemeenschapszin bevorderen (dorpshuis, verenigingsleven, etc.). <i>Actief:</i> De gemeente moet een actieve houding aannemen om de gemeenschap te ondersteunen.	
<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Faciliteren	De inbreng benadrukt dat de gemeente vooral een faciliterende rol heeft in het versterken van gemeenschap en verenigingsleven. Met groei en bouwopgaven is er behoefte aan een duidelijke, scenario-gestuurde visie op (gedeelte) huisvesting en voorzieningen, met extra aandacht voor ontmoeting, vrijwilligers en sociaal werk in buurt en wijk. Ook is er een wens om het document op hoofdlijnen nog eens gezamenlijk en open te bespreken vóór vaststelling.

Duurzame toekomst

Duurzaamheid is een belangrijke opgave. Denk hierbij aan opwekking van duurzame energie en energiebesparing, duurzame mobiliteit, hergebruik stimuleren en vergroting van de biodiversiteit (meer variatie in de natuur). Ook maatregelen tegen wateroverlast en hitteoverlast horen daarbij. Wat betekent dit voor de kernen?

Vergroenen: Om hitte- en wateroverlast tegen te gaan, zetten we maximaal in op vergroenen van onze kern en halen we verhardingen waar mogelijk weg. Zo creëren we een toekomstbestendige gemeente waar mensen prettig

Duurzame energie: Om energie op te wekken gaan we bij iedere kern een windmolen, een zonnepark en een dorpsbatterij realiseren. Zo is onze energielevering geborgd en zijn we niet langer afhankelijk van anderen.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Vergroenen en verduurzamen, geen zonnevelden en windmolens

Vergroening is het uitgangspunt bij nieuwe projecten en percelen, met consistent onderhoud en meer divers groen in de hele kern en daarbuiten. Voor klimaatadaptatie ligt de focus op minder verharding en niet maximaal bebouwen, met wadi's en infiltratiemaatregelen om wateroverlast te beperken en grondwater aan te vullen. In de openbare ruimte wordt ingezet op acties zoals tegelwippen en het combineren van speelplekken met parkjes. De energie-aanpak richt zich op besparen en isoleren, met terughoudendheid rond grootschalige opwek, ondersteund door instrumenten zoals subsidie voor groene daken en eventueel een grijswatersysteem.

Voorzieningen

Voor het goed kunnen functioneren van onze kernen, moet het voorzieningenniveau (middelen en diensten die het leven in een gemeenschap mogelijk maken) op peil zijn. Is dat nu het geval? Zo nee, wat ontbreekt er?

Behouden: Ga op dezelfde voet door, iedere kern beschikt over de basisvoorzieningen (bijvoorbeeld een basisschool, sportvoorziening en een ontmoetingsplek) en de kern Reusel biedt aanvullende voorzieningen zoals winkels en horeca. *Aanvullen:* Het principe van concentratie van aanvullende voorzieningen in de kern Reusel is goed, maar nu we groeien, kan het lijstje met basisvoorzieningen voor de kernen worden uitgebreid.

Concentreren: Ga nog verder aanvullende voorzieningen concentreren in de kern Reusel zodat we kwaliteit en efficiëntie hoog kunnen houden. Dit betekent dat er vanuit de omliggende kernen vaker naar Reusel gereisd moet worden.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Voorzieningen in de dorpen houden en evt aanvullen

De input vraagt om passende voorzieningen per kern (minimaal basisvoorzieningen), met maatwerk en focus op goede bereikbaarheid. Verder ligt de nadruk op een veiligere en toegankelijke openbare ruimte (obstakels op geleidelijnen voorkomen, handhaven op (fat)bikes/elektrische fietsen, netjes opruimen na onderhoud), meer toezicht tegen overlast, aandacht voor leefbaarheid (woningmix, groen/ommetjes, jongerenplek) en een integrale visie voor het centrum van Reusel inclusief een zorg-/steunpunt in Reusel-Zuid.

Thematafel 3: natuur, recreatie en landbouw

De ontwikkeling van het landelijk gebied

Natuur

Het belang van de natuur wordt door de groei van onze gemeente steeds groter, evenals de druk op de natuur. Welke keuzes willen we voor de toekomst maken als het om natuur gaat?

Investeren: Regio De Kempen is de groene long van de regio. Naast het koesteren van de bestaande natuur, moeten we in nieuwe woon- en werklocaties investeren in groen. Daardoor wordt de biodiversiteit (meer variatie in de natuur) vergroot en worden de nieuwe woon- en werkgebieden aangepast aan het veranderende klimaat.

Behouden: Gezien de groeiopgave mogen we blij zijn als we de bestaande natuurgebieden kunnen behouden.

Toevoegen: We moeten nieuwe natuur realiseren in de huidige landbouwgebieden om in de toekomst een aantrekkelijke woonomgeving in stand te kunnen houden. Landbouwgrond wordt dan omgezet naar nieuwe natuur.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Behouden	De input vraagt om beter groenbeheer en het koesteren en toegankelijk maken van bestaande natuur, onder meer met extra bloeiende beplanting (incl. aanpak Aziatische hoornaar) en natuurontwikkeling in het beekdal met ruimte voor waterberging. Tegelijkertijd wordt gevraagd zorgvuldig om te gaan met landbouwgronden en uitbreidingen groen in te passen. Verder zijn er wensen voor meer jongerenvoorzieningen (10–18 jaar), lokale voedselproductie voor de eigen gemeenschap en geen doortrekking van de Hamelendijk naar de A67.

Recreatie

Onze gemeente is aantrekkelijk voor toeristen en recreanten door de afwisseling in agrarisch gebied, natuur en kleinschalige, karakteristieke kernen. Dat willen we in de toekomst graag zo houden, maar welke schaal hoort daar eigenlijk bij? En op welke doelgroep richten we ons?

Behouden: We houden de recreatie kleinschalig waarbij we ons vooral op onze eigen inwoners richten, het belangrijkste is de rust en daar willen we niet aan tornen.

Bescheiden groei: We houden de recreatie relatief kleinschalig, maar richten ons zowel op onze eigen inwoners als op toeristen uit de rest van de Kempen. Er mag best wat meer reuring ontstaan, lokale ondernemers kunnen dan een graantje meepikken.

Uitbreiden: Recreatie en toerisme is potentieel een belangrijke economische factor. Dat kunnen we veel beter benutten. Zeker als het aantal ondernemers in de landbouw afneemt, is er meer ruimte voor recreatie en toerisme op een grotere schaal. We geven dan bijvoorbeeld meer ruimte aan verblijfsrecreatie in de vorm van een vakantiepark of dagrecreatie in de vorm van een dagattractie. Hierdoor kan er meer geïnvesteerd worden in het aanbieden en onderhouden van toeristische voorzieningen, zoals de fiets- en wandelroutes.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Bescheiden groei	De input pleit voor versterking van recreatie en toerisme met (speel)bossen/een goed bereikbaar park, beter onderhoud en zichtbaarheid, en het opknappen en uitbreiden van fiets- en wandelroutes (incl. kloppende bebording, missing links en ook MTB- en ruiterroutes). Daarnaast wordt ingezet op kleinschalige verblijfsrecreatie (B&B, kamperen bij de boer), natuurinclusief ontwikkelen zonder verdere schaalvergroting van de landbouw en een fietsstraat/eenrichtingsoplossing.

Landbouw

De landbouw gaat veranderen maar we weten nog niet precies hoe. In Reusel-De Mierden is een tweedeling zichtbaar; in het zuiden van de gemeente bevinden zich de grootschalige en intensieve agrarische bedrijven, in het noordelijk deel is de schaal kleiner en zijn de kwaliteiten van natuur en landschap hoger. Het is duidelijk dat de huidige landbouw tegen grenzen aanloopt van natuur, water en milieu. Tegelijkertijd willen we ook dat de boer een fatsoenlijke boterham kan verdienen. De boer zorgt immers voor ons landschap, de economie en werkgelegenheid. Met die wetenschap in het achterhoofd, moeten we nadenken over hoe de toekomstige landbouw eruit zou moeten zien. Hoe zien we de toekomst van de landbouw in Reusel -De Mierden?

Heb jij een idee hoe de toekomst van de landbouw in Reusel-De Mierden eruit zou kunnen zien?

De input vraagt om het buitengebied beter toegankelijk te maken voor (zwaar) verkeer en om natuurinclusieve landbouw, met behoud van bestaande natuur en goede landschappelijke inpassing (o.a. voedselbossen, agrarisch natuurbeheer, meer bomen). Daarbij wordt gepleit voor terughoudendheid met wonen in het buitengebied en geen dwang richting stoppende/krimpene boeren (meer sectorregie, bv. via een grondbank), en bij bedrijfsbeëindiging een afweging tussen natuurontwikkeling en doorverkoop, met aandacht voor minder intensieve veehouderij (varkens/kippen).

6. OPBRENGST GESPREK MET INWONERS LAGE MIERDE

2 april 2026

De Ster, Lage Mierde

Aantal deelnemers: 23

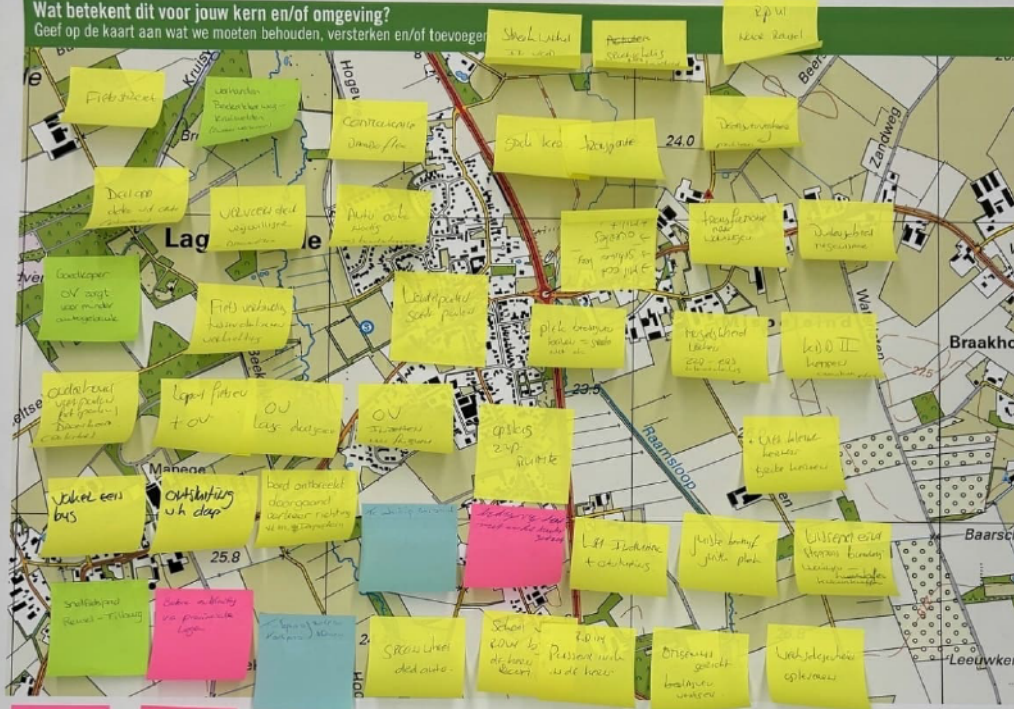
In gesprek met de kern Lage Mierde

Denk mee over de toekomst van de gemeente Reusel-De Mierden

Wat betekent dit voor jouw kern en/of omgeving?

Geef op de kaart aan wat we moeten behouden, versterken en/of toevoegen

Handwritten notes on pink sticky notes:

- Op de plaats van de oude kerk een nieuw gebouw
- Op de plaats van de oude kerk een nieuw gebouw

In gesprek met de kern Lage Mierde

Denk mee over de toekomst van de gemeente Reusel-De Mierden

Wat betekent dit voor jouw kern en/of omgeving?
Geef op de kaart aan wat we moeten behouden, versterken en/of toevoegen.

Handwritten notes on sticky paper placed over a map of Reusel-De Mierden. The notes are organized into several columns and contain various suggestions and concerns:

- Column 1 (Pink):** Discusses the 'kern' (core) and mentions 'Beekdalhoeve' and 'Manege'.
- Column 2 (Pink):** Focuses on 'Speelruimte' (play space) and 'Groen' (green space), mentioning 'Beekdalhoeve' and 'Manege'.
- Column 3 (Pink):** Discusses 'Beveiliging' (security) and 'Beleefbaarheid' (livability), mentioning 'Beekdalhoeve' and 'Manege'.
- Column 4 (Yellow):** Mentions 'Landschap' (landscape) and 'Recreatie' (recreation), mentioning 'Beekdalhoeve' and 'Manege'.
- Column 5 (Yellow):** Discusses 'Recreatie' (recreation) and 'Natuur' (nature), mentioning 'Beekdalhoeve' and 'Manege'.
- Column 6 (Green):** Mentions 'Natuur' (nature) and 'Recreatie' (recreation), mentioning 'Beekdalhoeve' and 'Manege'.

Thematafel 1: Wonen, werken en bereikbaarheid

Groei van de kernen

Woonlocaties

In de Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040 is bepaald dat er in de gemeente Reusel-De Mierden minimaal 950 tot maximaal 1.500 woningen worden gebouwd. De gemeenteraad zet in op 1.500 woningen en geeft ook aan dat in de kleine kernen wordt gebouwd voor de eigen behoefte met een kleine extra uitbreiding. In Reusel is ruimte voor een grote uitbreiding. Binnen de huidige grenzen van de kernen is voor een grote uitbreiding onvoldoende ruimte. Daarom heeft de raad voor de mogelijke uitbreidingslocaties in oktober 2025 de zoeklocaties vastgesteld. De vraag die overblijft is hoe we in de verschillende kernen de woningbouw willen vormgeven.

Dorps bouwen: Sluit zoveel mogelijk aan bij het dorpse wonen dat we gewend zijn; (rij)woningen met een tuintje en voldoende parkeerplek. Dat betekent dat we meer uitbreidingsruimte nodig hebben.

Intensief bouwen: Bouw compacter, zodat er zo min mogelijk open groene ruimte nodig is. Bouw ook meer appartementencomplexen en sta wat hogere bouw toe.

Leefbaar bouwen: Geef groen en water de ruimte en kijk welke ruimte er daarna over is voor woningen. Bij iedere woningbouwontwikkeling wordt ruim ingezet op groen in de openbare ruimte, groene daken, groene gevels, voldoende waterberging en biodiversiteit. Dat komt de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners ten goede. Duurzaam energiegebruik is belangrijk en de auto (parkeren) maakt (deels) plaats voor deelauto en fiets.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Dorps bouwen	De input pleit voor betaalbare, dorpse woningbouw met beperkte hoogte en bij voorkeur daken met kap, zodat het landelijke karakter behouden blijft. Gewenst is een mix van woningtypen zoals (gestapelde) appartementen van circa twee lagen met kap, duplexwoningen en levensloopbestendige gelijkvloerse woningen met een klein tuintje. Daarnaast worden CPO-projecten en een actievere rol van de gemeente genoemd, evenals het makkelijker maken van mantelwonen en het versoepelen van regels voor (woon)splitting met meer maatwerk. Tot slot gaat de voorkeur uit naar leefbaar en groen-duurzaam bouwen, met parkeren zoveel mogelijk op eigen terrein en gerichte transformatie/verdichting waar passend.

Werklocaties

Bij de omgevingsvisie behoren niet alleen woningbouwlocaties. Meer inwoners betekent ook meer vraag naar werklocaties. Hoe zien we dat voor ons? En onder welke voorwaarden?

Bedrijventerrein: Werken doe je op de bedrijventerreinen in de Kempen of bijvoorbeeld in Eindhoven of Tilburg. De kernen zijn om in te wonen, de ochtend- en avondspits nemen we op de koop toe.

Kernen: Werken moet ook in de kernen kunnen, dit zorgt voor meer reuring in de kernen en dat mensen makkelijker met de fiets naar hun werk kunnen. Beide komt de leefbaarheid ten goede.

Buitengebied: Het buitengebied is zeer geschikt om werklocaties te realiseren, bijvoorbeeld door bedrijfsvestiging in vrijkomende agrarische bebouwing mogelijk te maken. Daarmee houden we het buitengebied economisch vitaal en de extra verkeersbewegingen in het buitengebied nemen we voor lief.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Voorop op bedrijventerreinen, kleinschalig in de kernen	De input vraagt om terughoudendheid met bedrijvigheid in het buitengebied (geen grote loodsen; liever ruimte voor natuur) en om 'het juiste bedrijf op de juiste plek', met milieuzonering passend bij de kern. Tegelijk moet er ruimte blijven voor kleinschalige bedrijven en ZZP'ers (o.a. in Lage Mierde)

	en worden zorgvuldige keuzes gevraagd voor locaties/bedrijventerreinen (incl. waar nodig verplaatsing), met wensen zoals RDW in Reusel en een streekwinkel en met passende afscherming bij industrie.

Bereikbaarheid

Meer inwoners betekent meer verplaatsingen, of dat nu gebeurt met de auto, het openbaar vervoer of bijvoorbeeld met de fiets. Wat betekent dit voor de kernen?

Lopen en fietsen: Zorg voor zoveel mogelijk goede fiets- en voetpaden, dit komt de leefbaarheid in de kernen en gezondheid van inwoners ten goede.

Openbaar vervoer: Zet vooral in op verbeteren van het openbaar vervoer.

Auto: We kunnen niet zonder de auto. Zet in op verbetering van de provinciale wegen. Daarmee zijn we beter verbonden met de omliggende gebieden. We accepteren als gevolg daarvan meer verkeersdrukte en parkeerdrukte in

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Alle drie

De input vraagt om betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid via een goede dorpsontsluiting en aansluiting op provinciale wegen, met aanpak van knelpunten en betere bewegwijzering. Lopen en fietsen moeten aantrekkelijker worden door vooral het onderhoud en de toegankelijkheid van bestaande voet- en fietspaden te verbeteren, met ideeën als een fietsstraat en een snelfietspad. Voor OV is er behoefte aan frequentere (snel)busdiensten (ook 's avonds), aangevuld met flex-/vrijwilligersvervoer en deelmobiliteit; genoemd wordt ook om middelen voor EV-stimulering meer richting OV te verschuiven, terwijl de auto soms nodig blijft.

Thematafel 2 Gemeenschap, toekomstbestendigheid en voorzieningen De samenleving centraal

Gemeenschap

Onze kernen kenmerken zich door een hechte gemeenschap. Mensen kennen elkaar, zijn betrokken en helpen elkaar als dat nodig is. Deze gemeenschapszin willen we behouden. Wat is hiervoor nodig?

Zelfredzaamheid: We zorgen zelf wel voor de gemeenschap. De gemeente moet zich daar vooral niet in mengen. De gemeente moet de randvoorwaarden op orde houden zoals zorgen voor de veiligheid en zich actief opstellen tegen ondermijning. De rest doen we zelf.

Faciliteren: De gemeente kan daar in beperkte mate een bijdrage aan leveren. Door te zorgen voor de openbare ruimte, die mogelijkheden biedt voor ontmoeten, evenementen, voldoende groen en ruimte voor ommetjes. En door te zorgen voor voorzieningen die de gemeenschapszin bevorderen (dorpshuis, verenigingsleven, etc.).

Actief: De gemeente moet een actieve houding aannemen om de gemeenschap te ondersteunen.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Faciliteren

De input benadrukt dat eigenaarschap bij inwoners en het dorp moet liggen, maar dat de gemeente wel actief moet faciliteren en initiatieven moet ondersteunen (zonder alles over te nemen), omdat niet iedereen volledig zelfredzaam kan zijn. Daarbij worden voorbeelden genoemd zoals betere begeleiding en steun voor buurtpreventie en andere nieuwe initiatieven, en het belang van sportverenigingen en voorzieningen als bindmiddel om het dorpskarakter te behouden. Tot slot is er een oproep dat de gemeente het goede voorbeeld geeft en dat vastgesteld beleid ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd en bewaakt.

Duurzame toekomst

Duurzaamheid is een belangrijke opgave. Denk hierbij aan opwekking van duurzame energie en energiebesparing, duurzame mobiliteit, hergebruik stimuleren en vergroting van de biodiversiteit (meer variatie in de natuur). Ook maatregelen tegen wateroverlast en hitteoverlast horen daarbij. Wat betekent dit voor de kernen?

Vergroenen: Om hitte- en wateroverlast tegen te gaan, zetten we maximaal in op vergroenen van onze kern en halen we verhardingen waar mogelijk weg. Zo creëren we een toekomstbestendige gemeente waar mensen prettig

Duurzame energie: Om energie op te wekken gaan we bij iedere kern een windmolen, een zonnepark en een dorpsbatterij realiseren. Zo is onze energielevering geborgd en zijn we niet langer afhankelijk van anderen.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Vergroenen en verduurzamen, maar geen zonneweides en windmolens	De input zet vooral in op lokale, kleinschalige verduurzaming: zonnepanelen op daken en het in de kernen houden en opslaan van energie via buurt-accu's/dorpsbatterijen (en eventueel verdere verwerking zoals waterstof), met een duidelijke afkeer van (grote) windmolens en een wisselend beeld over zonneparken (hooguit beperkt en voor lokaal gebruik). Van de gemeente wordt een faciliterende en motiverende rol gevraagd—subsidies, ruimte in de openbare ruimte en het wegnemen van belemmerende regels—naast aandacht voor klimaatadaptatie door vergroening en watermaatregelen (wadi's, goed onderhoud van sloten, aanpak wateroverlast/grondwater en waterberging).

Voorzieningen

Voor het goed kunnen functioneren van onze kernen, moet het voorzieningenniveau (middelen en diensten die het leven in een gemeenschap mogelijk maken) op peil zijn. Is dat nu het geval? Zo nee, wat ontbreekt er?

Behouden: Ga op dezelfde voet door, iedere kern beschikt over de basisvoorzieningen (bijvoorbeeld een basisschool, sportvoorziening en een ontmoetingsplek) en de kern Reusel biedt aanvullende voorzieningen zoals winkels en horeca. *Aanvullen:* Het principe van concentratie van aanvullende voorzieningen in de kern Reusel is goed, maar nu we groeien, kan het lijstje met basisvoorzieningen voor de kernen worden uitgebreid.

Concentreren: Ga nog verder aanvullende voorzieningen concentreren in de kern Reusel zodat we kwaliteit en efficiëntie hoog kunnen houden. Dit betekent dat er vanuit de omliggende kernen vaker naar Reusel gereisd moet worden.

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Voorzieningen aanvullen	De input benadrukt het belang van het behouden en waar nodig uitbreiden van basisvoorzieningen in het dorp—zoals zorg (huisarts), school/openbaar onderwijs, sport(voorzieningen), kinderopvang en dagelijkse voorzieningen—om zelfredzaamheid en sociale verbinding te versterken. Daarbij is aandacht voor passende voorzieningen voor verschillende groepen (jongeren, ouderen en een seniorencomplex) en voor ontmoetingsplekken zoals een speeltuin. Tot slot worden bereikbaarheid en veiligheid genoemd, met de wens dat de bus door het dorp blijft rijden (met haltes) en dat fietspaden goed verlicht zijn, en is er een voorkeur voor laagbouw.

Thematafel 3: natuur, recreatie en landbouw

De ontwikkeling van het landelijk gebied

Natuur

Het belang van de natuur wordt door de groei van onze gemeente steeds groter, evenals de druk op de natuur. Welke keuzes willen we voor de toekomst maken als het om natuur gaat?

Investeren: Regio De Kempen is de groene long van de regio. Naast het koesteren van de bestaande natuur, moeten we in nieuwe woon- en werklocaties investeren in groen. Daardoor wordt de biodiversiteit (meer variatie in de natuur) vergroot en worden de nieuwe woon- en werkgebieden aangepast aan het veranderende klimaat.

Behouden: Gezien de groeiopgave mogen we blij zijn als we de bestaande natuurgebieden kunnen behouden.

Toevoegen: We moeten nieuwe natuur realiseren in de huidige landbouwgebieden om in de toekomst een aantrekkelijke woonomgeving in stand te kunnen houden. Landbouwgrond wordt dan omgezet naar nieuwe natuur.

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Behouden en toevoegen, groen in het dorp	De input benadrukt het belang van het behouden én herstellen van natuur, met beter onderhoud van bestaande groenstructuren en samenwerking met partijen die aan natuurontwikkeling werken. In woonwijken en nieuwbouwwijken is behoefte aan voldoende en passend groen (niet te grote bomen, voorkomen van scheefliggende trottoirs) om leefbaarheid en het beperken van hittestress te ondersteunen, en om groen/grond optimaal te benutten met kleinschalige plekken om te verblijven. Natuurontwikkeling en -uitbreiding moet worden gebaseerd op actuele klimaatmodellen en gekoppeld aan opgaven als wateroverlast, terwijl bij uitvoering rekening wordt gehouden met omwonenden en groenbehoud als harde eis wordt meegenomen. Tot slot wordt actieve bestrijding van invasieve soorten, met name Japanse duizendknoop, genoemd.

Recreatie

Onze gemeente is aantrekkelijk voor toeristen en recreanten door de afwisseling in agrarisch gebied, natuur en kleinschalige, karakteristieke kernen. Dat willen we in de toekomst graag zo houden, maar welke schaal hoort daar eigenlijk bij? En op welke doelgroep richten we ons?

Behouden: We houden de recreatie kleinschalig waarbij we ons vooral op onze eigen inwoners richten, het belangrijkste is de rust en daar willen we niet aan tornen.

Bescheiden groei: We houden de recreatie relatief kleinschalig, maar richten ons zowel op onze eigen inwoners als op toeristen uit de rest van de Kempen. Er mag best wat meer reuring ontstaan, lokale ondernemers kunnen dan een graantje meepikken.

Uitbreiden: Recreatie en toerisme is potentieel een belangrijke economische factor. Dat kunnen we veel beter benutten. Zeker als het aantal ondernemers in de landbouw afneemt, is er meer ruimte voor recreatie en toerisme op een grotere schaal. We geven dan bijvoorbeeld meer ruimte aan verblijfsrecreatie in de vorm van een vakantiepark of dagrecreatie in de vorm van een dagattractie. Hierdoor kan er meer geïnvesteerd worden in het aanbieden en onderhouden van toeristische voorzieningen, zoals de fiets- en wandelroutes.

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Bescheiden groei	De input stuurt aan op een bescheiden, kleinschalige groei van recreatie en toerisme, in combinatie met natuurbescherming: ruimte voor dagrecreatie waar inwoners aan kunnen verdienen, maar geen grootschalige parken of grote evenementen die leefomgeving en natuur verstoren of grote infrastructuraanpassingen vragen. Er is behoefte aan wat meer reuring en passende

voorzieningen (zoals extra horeca, een prettig plein, een jeu-de-boulesbaan) om ook jongere doelgroepen te bedienen in een vergrijzende gemeente. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor beter beheer van speelvelden en het verminderen van overlast (hondenpoep, onkruid).

Landbouw

De landbouw gaat veranderen maar we weten nog niet precies hoe. In Reusel-De Mierden is een tweedeling zichtbaar; in het zuiden van de gemeente bevinden zich de grootschalige en intensieve agrarische bedrijven, in het noordelijk deel is de schaal kleiner en zijn de kwaliteiten van natuur en landschap hoger. Het is duidelijk dat de huidige landbouw tegen grenzen aanloopt van natuur, water en milieu. Tegelijkertijd willen we ook dat de boer een fatsoenlijke boterham kan verdienen. De boer zorgt immers voor ons landschap, de economie en werkgelegenheid. Met die wetenschap in het achterhoofd, moeten we nadenken over hoe de toekomstige landbouw eruit zou moeten zien. Hoe zien we de toekomst van de landbouw in Reusel -De Mierden?

Heb jij een idee hoe de toekomst van de landbouw in Reusel-De Mierden eruit zou kunnen zien?

De input benadrukt het belang van zonering en clustering (ook voor landbouw) en het begrenzen van grootschalige landbouw en veeteelt om natuur en recreatie te beschermen. Er worden strengere regels gevraagd voor gewasbeschermingsmiddelen (waaronder afstandsnormen) en voor bufferzones rond woon- en natuurgebieden, met duidelijke normen voor geur- en geluidhinder. Tegelijk is er een oproep om (kleine) boeren te ondersteunen bij omschakeling naar biologisch en agrarisch natuurbeheer, met pilots en samenwerking, terwijl reguliere landbouw niet overal wordt geblokkeerd. Tot slot wordt gevraagd om behoud van specifieke plekken zoals de Heideboerderij, Schaapskooi en de Meierweg.

7. OPBRENGST GESPREK MET KETENPARTNERS/BELANGENGROEPEN

9 april 2026

MFA De Kei, Reusel

Aantal deelnemers: 33

Thema 1: Groei van de kernen

Woonlocaties

Ontwikkelstrategie de Kempen: 950-1.500 woningen
Gemeenteraad zet in op 1.500 woningen
Gemeenteraad heeft zoeklocaties vastgesteld
Per kern voor eigen behoefte met een kleine plus
In Reusel ruimte voor een grotere plus

1 Dorps bouwen. Aansluiten bij wat we gewend zijn. Rijtjeswoningen, tuin, parkeerplaats voor de deur. Meer uitbreidingsruimte nodig
2 Intensief bouwen. Compacter bouwen, meer appartementen en hoger. Zo min mogelijk groene ruimte bebouwen
3 Leefbaar bouwen. Groen en water staan voorop, ruimte die overblijft is voor wonen. Veel groen, ruimte voor water en biodiversiteit. Parkeren voor eigen auto > deelauto + fiets

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Leefbaar bouwen	De input pleit voor compacter en intensiever bouwen om, mede door vergrijzing, efficiënt met ruimte en landbouwgrond om te gaan, en tegelijk dorpse, betaalbare woningen voor jongeren mogelijk te maken. Daarbij wordt gekozen voor een groene, gezonde leefomgeving en om in plannen extra ruimte voor water op te nemen vanwege klimaatverandering. Door beperkt openbaar vervoer is er twijfel of deelauto's en deelfietsen lokaal haalbaar zijn.

Werklocaties

Meer inwoners betekent ook meer vraag naar werklocaties. Hoe ziet u dat voor u? Welke voorwaarden stelt u aan de volgende drie mogelijkheden?

1 Bedrijventerrein. Werken op bedrijventerreinen In de Kempen, Tilburg of Eindhoven. Kernen om in te wonen, avondspits accepteren
2 Kernen. Werken ook in de kernen. Meer reuring en op de fiets naar het werk. Goed voor de leefbaarheid
3 Buitengebied. Bedrijfslocaties in vrijkomende agrarische bebouwing. We houden zo buitengebied economisch vitaal. Extra verkeersbewegingen accepteren

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?	Reacties
Ook in de kernen	De input pleit ervoor logistieke en veiligheidsgevoelige activiteiten vooral op het bedrijventerrein te concentreren (afhankelijk van het type bedrijf), en geen zware industrie in de kernen toe te staan; wel is er ruimte voor bedrijven nabij de kernen en kleinschalige bedrijvigheid op VAB-locaties. Daarnaast wordt benadrukt dat vergrijzing vraagt om voldoende zorg en voorzieningen in de kernen om ouderen langer thuis te laten wonen, en is er behoefte aan meer reuring in de kernen.

Bereikbaarheid

Meer inwoners betekent meer verplaatsingen. Dat kan met de auto, het openbaar vervoer of de fiets. Wat betekent dat voor de kernen?

1 Lopen en fietsen. Zoveel mogelijk goede fiets- en voetpaden. Bevordert de leefbaarheid en gezondheid van kernen
2 Openbaar vervoer. Zet vooral in op het verbeteren van het openbaar vervoer

3 *Auto*. We kunnen hier niet zonder auto. Inzet op verbetering provinciale wegen. Accepteren verkeers- en parkeerdrukke

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Lopen en fietsen	De input benadrukt dat autogebruik (zeker rond scholen) in de praktijk hardnekkig is en leidt tot onveilig/ongewenst gedrag zoals parkeren op de stoep; daarom zijn zowel gedragsverandering als aanpassingen in de openbare ruimte nodig (bijv. hogere stoepen en een 'zoen-en-zoefzone'). Tegelijk moet je voorzieningen voor auto's blijven bieden, maar ook meer mensen verleiden tot andere keuzes, waarbij slecht weer en een drukke agenda de auto vaak alsnog aantrekkelijk maken. Voor doelgroepen die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer is verbetering nodig: het OV is nu beperkt en onbetrouwbaar, en vraagt frequentere verbindingen (ook in het weekend) en aandacht voor betaalbaarheid (dure treinkaartjes).

Thema 2: De samenleving centraal

Gemeenschap

In de kernen van de gemeente bestaan hechte gemeenschappen. Mensen kennen elkaar, zijn betrokken en helpen elkaar als dat nodig is. Deze gemeenschapszin willen we behouden. Wat is hiervoor nodig?

1 *Zelfredzaamheid*. We (inwoners) zorgen zelf voor de gemeenschap. Inmenging van de gemeente is niet nodig. Die moet alleen de randvoorwaarden op orde houden.

2 *Faciliteren*. Gemeente draagt in beperkte mate bij, zoals: openbare ruimte (ontmoeten, evenementen, groen). Voorzieningen die de gemeenschapszin bevorderen (dorpshuis, verenigingsleven, e.d.)

3 *Actief*. De gemeente moet een actieve houding aannemen om de gemeenschap te ondersteunen.

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Faciliteren	De input benadrukt dat de gemeente soms een actievere rol moet nemen om vluchtelingen en met name statushouders die de taal nog leren beter te betrekken, ook bij buurtverenigingen. Tegelijk wordt gevraagd om vooral te faciliteren waar de energie in de gemeenschap zit, het gebiedsnetwerk te benutten en te werken met duidelijke kaders vanuit de gemeente, waarna de uitvoering bij de gemeenschap kan liggen (zoals bij de winterfeesten), met inzet van vrijwilligers.

Duurzame toekomst

Dit is een belangrijke opgave. Denk aan: opwek duurzame energie, energiebesparing, duurzame mobiliteit, stimuleren hergebruik en vergroten biodiversiteit. Ook maatregelen tegen wateroverlast en hitteoverlast horen daarbij. Wat betekent dit voor de gemeente?

	<i>Eens / Oneens</i>	<i>Reacties</i>
<i>Duurzame energie</i> : Om energie op te wekken wordt bij iedere kern een windmolen, een zonnepark en een dorpsbatterij gerealiseerd. Zo is de energielevering geborgd en zijn we niet langer afhankelijk van anderen.	Eens	Door geopolitieke ontwikkelingen is energieonafhankelijkheid extra belangrijk, maar bij duurzame opwek moet zorgvuldig worden gekeken naar ruimtegebruik en landschappelijke inpassing om verrommeling te voorkomen (ook op afstand waar passend). Daarbij helpt het om regionaal te kijken naar de meest geschikte locaties, die soms net buiten de gemeentegrens kunnen liggen.

Vergroenen: Om hitteoverlast en wateroverlast tegen te gaan, wordt maximaal ingezet op vergroenen van de kernen en het weghalen van verhardingen waar mogelijk. Zo wordt een toekomstbestendige gemeente bereikt waar mensen prettig oud kunnen worden.	Eens	De input stelt voor om verharding te vergroenen (bijv. gras door de parkeerplaats) en de openbare ruimte zo te ontwerpen dat groen en waterberging worden gecombineerd, met als aandachtspunt dat dit meer groenonderhoud vraagt.

Voorzieningen
 Voor het goed kunnen functioneren van onze kernen, moet het voorzieningenniveau (middelen en diensten die het leven in een gemeenschap mogelijk maken) op peil zijn. Is dat nu het geval?

- 1 *Behouden.* Iedere kern behoudt zijn basisvoorzieningen (basisschool, ontmoetingsplek, sportvoorziening). Kern Reusel biedt aanvullende voorzieningen
- 2 *Aanvullen.* Nu we groeien kunnen voorzieningen per kern meegroeien
- 3 *Concentreren.* Houdt kwaliteit en effectiviteit hoog daar zoveel mogelijk de voorzieningen te concentreren in Reusel.

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Aanvullen, ook veel Behouden	De input benadrukt dat basisscholen en sportclubs in de kernen op peil moeten blijven en dat de groei kansen biedt, maar dat voorzieningen per kern maatwerk vragen. Daarnaast wordt genoemd dat de huisartsenzorg mee moet groeien met het aantal inwoners (nu in Reusel en Lage Mierde), met aandacht voor goede afstemming en ook zorg voor vluchtelingen.

Thema 3: De ontwikkeling van het landelijk gebied

Natuur
 Het belang van de natuur wordt door de groei van onze gemeente steeds groter, evenals de druk op de natuur. Welke keuzes moeten worden gemaakt in de toekomst als het om natuur gaat?

- 1 *Investeren.* Investeren in groen in nieuwe woon- en werklocaties bevordert de biodiversiteit. Woon- en werkgebieden voorbereid op klimaatverandering
- 2 *Behouden.* Gezien de groeiopgave mogen we blij zijn als we de bestaande natuurgebieden kunnen behouden
- 3 *Toevoegen.* Landbouwgebieden omzetten naar natuur om in de toekomst een aantrekkelijke woonomgeving te kunnen behouden

<i>Welke denkrichting spreekt het meeste aan?</i>	<i>Reacties</i>
Investeren	De input pleit ervoor om bij bouwplannen groen en natuur structureel mee te nemen en vrijkomende agrarische gronden waar mogelijk in te zetten voor natuur, met de kanttekening dat dit in de praktijk niet altijd haalbaar is en extra onderhoud vraagt. Daarnaast is er bereidheid bij agrarische ondernemers om te investeren zolang dit niet ten koste gaat van hun beroep, en wordt inwoners gevraagd ook zelf te vergroenen door minder tegels en kunstgras in tuinen te gebruiken.

Recreatie

Onze gemeente is aantrekkelijk voor toeristen en recreanten door de afwisseling in agrarisch gebied, natuur en kleinschalige, karakteristieke kernen. Dat is een kwaliteit die het behouden waard is, maar welke schaal hoort daar eigenlijk bij? En op welke doelgroep richten we ons eigenlijk?

1 *Behouden*. We houden recreatie kleinschalig. We richten ons op onze eigen inwoners. Rust behouden

2 *Bescheiden groei*. Relatief kleinschalige recreatie. Gericht op eigen inwoners en toeristen uit de Kempen. Iets meer reuring en kansen voor lokale ondernemers

3 *Uitbreiden*. Benutten potentie recreatie en toerisme. Meer ruimte bij afname ondernemers landbouw. Biedt ook mogelijkheden voor toeristische voorzieningen

Welke denkrichting spreekt het meeste aan?

Reacties

Bescheiden groei, deels ook Uitbreiden

De input wijst op groeiende toeristische druk in de Kempen en vraagt om voorzieningen die daarop aansluiten, met name veiligere en ruimere fietspaden (het traject tussen brandtoren en grote cirkel is te smal voor bredere e-bikes). Verblijfsaccommodaties zitten al vol en verdere groei is mogelijk zolang het niet grootschalig wordt. Daarnaast is het doel om herhaalbezoek te stimuleren; wandelen is redelijk op orde, maar bij fietsnetwerken ligt de grootste opgave.

Landbouw

De landbouw gaat veranderen maar we weten nog niet precies hoe. Het is duidelijk dat de huidige landbouw tegen grenzen aanloopt van natuur, water en milieu. Tegelijkertijd willen we ook dat de boer een fatsoenlijke boterham kan verdienen. De boer beheert immers ons landschap en draagt mede zorg voor economie en werkgelegenheid. Met die wetenschap in het achterhoofd, moeten we nadenken over hoe de toekomstige landbouw eruit zou moeten zien. Hoe zien we de toekomst van de landbouw in Reusel-De Mierden?

Meest genoemd

Reacties

Behouden, Duurzaam, Transitie

De input pleit voor groei van de landbouw mits duurzaam, met waardering voor boeren en minder afhankelijkheid van andere landen door (meer) zelfvoorziening en milieuvriendelijke productie, eventueel met andere productierichtingen. Tegelijk wordt een transitie richting klimaat-, milieu- en natuuropgaven gewenst, met aandacht voor overgangszones tussen landbouw en natuur. Daarvoor zijn een duidelijk verdienmodel en langetermijnbeleid (10–20 jaar) nodig, waarbij markt en consumentkeuzes (bijv. meer plantaardig) sturend zijn, en waarbij overheden beter inzicht moeten krijgen in wat er op het platteland speelt.